

Årsrapport 2022

Ansvarlig pension til dem,
der former Danmark

Indhold

2022 i hovedtal	4
Forord	6
Bestyrelsen i P+	8
Udvikling og medlemsdialog	10
Investeringer	14
Samfundsansvar	18
Forventninger til 2023	20
Risici og kapitalforhold	22
Regnskab 2022	26
Ledeshverv for bestyrelse og direktion	30
Påtegninger	32
Årsregnskab 2022	40

2022 i hovedtal

-12,9 pct. (N1)

Årets investeringsafkast

143,9 mia. kr.

Den samlede balance

6.452 mio. kr.

Samlede indbetalinger

4.772 mio. kr.

Udbetalte pensioner

451 kr.

Administrationsomk.
pr. medlem

0,04 pct.

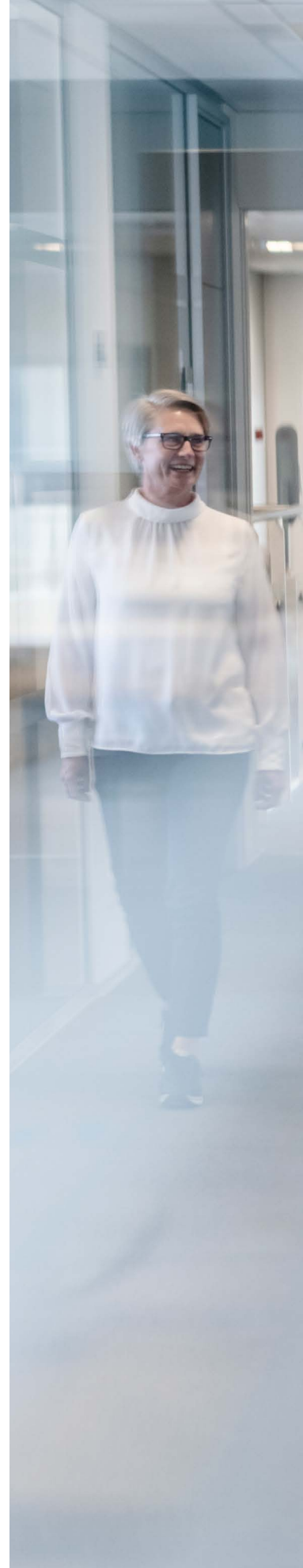
Administrationsomk. ift.
hensættelser

110.617

Antal medlemmer

4,5 pct.

Medlemsvækst

Forord

2022 blev på mange måder et udfordrende år på de finansielle markeder og for verden generelt.

De seneste års massive corona-hjælpepakker sendte store summer ud i samfundet. Det betød, at inflationen steg fra starten af året, hvilket fik centralbankerne til at hæve renterne markant.

De stigende renter resulterede i store fald for obligationerne, som også spredte sig til aktiemarkederne, der led store tab. Situationen blev yderligere forværret af Ruslands invasion af Ukraine, der førte til store stigninger i priserne på fødevarer og energi, hvilket gav yderligere fart til den stigende inflation.

Normalt vil aktiemarkederne stige, når obligationerne falder. Og obligationer plejer omvendt at fungere som stødpude, når aktiemarkederne falder. Men med negative afkast over en bred kam viste 2022 sig at være en undtagelse fra de normale markedsdynamikker.

På den baggrund endte P+ samlet set med et negativt afkast på -12,9 (N1) pct. for 2022, hvilket selvfølgelig ikke er tilfredsstillende.

Det negative afkast skal dog ses i lyset af et rekordhøjt afkast i 2021 og generelt positive afkast de seneste mange år.

Det betyder, at de mange medlemmer, der sparer op i en ordning med gennemsnitsrente, faktisk har fået et positivt afkast i 2022 på trods af den finansielle uro.

Selvom vi måtte justere depotrenten og indføre kursværn for at beskytte medlemmernes formue, har langt størstedelen af vores medlemmer således fået en depotrente på 7 pct. for året.

I P+ ønsker vi at give vores medlemmer økonomisk tryghed i form af stabile udbetalinger. Derfor

har vi indbygget en udjævningsmekanisme i vores pensionsordninger. Det betyder, at man som pensionist kun vil opleve mindre udsving i sine udbetalinger, også når markederne går nedad.

Derfor vil langt de fleste af vores pensionerede medlemmer erfare, at deres udbetalinger ligger på niveau med sidste år. Og en del vil opleve, at deres udbetalinger stiger lidt.

2022 var udset til at være året, hvor hovedparten af P+'s medlemmer skulle tilbydes et omvalg til P+ Livscyklus, vores nye standardprodukt med markedsrente og øget fleksibilitet. Det er også i P+ Livscyklus, man kan vælge en investeringsprofil med ekstra højt fokus på bæredygtighed, som vi som den første arbejdsmarkedspensionskasse kunne lancere i marts 2022.

Vi har arbejdet indgående med at forberede omvalget i 2022, og der er lagt mange kræfter i at sikre, at alle medlemmer bliver tilbudt tilstrækkelig rådgivning.

På grund af en forsinkelse hos vores IT-leverandør blev omvalget dog udskudt til februar 2023, hvor den første gruppe medlemmer fik mulighed for at vælge om.

Fra bestyrelsens side glæder vi os til, at de resterende grupper bliver tilbudt et omvalg i 2023. Og vil samtidig gerne takke medlemmerne for tålmodigheden.

Det er vigtigt for bestyrelsen, at vi løbende får pejlinger på den kurs, vi sætter for pensionskassen. Derfor vil vi også gerne takke medlemmerne for den store interesse, vi oplever, og ser frem til at fortsætte dialogen i 2023 som en del af vores arbejde med at sikre et endnu stærkere P+.

Kim Duus, formand

Bestyrelsen i P+

Bestyrelsen er sammen med direktionen ansvarlig for den overordnede ledelse af P+

Fra venstre mod højre:

Johanne Legarth Nordmann (udpeget af Djøf),
Peter Falkenham (medlemsvalgt),
Helle Munk Ravnborg (medlemsvalgt),
Peter Løchte Jørgensen (medlemsvalgt),
Kim Duus (indstillet af Djøf og IDA og valgt
af generalforsamlingen),
Katrine Ehnhuus (medlemsvalgt)
og Søren Vang Fischer (udpeget af IDA).

Udvikling og medlemsdialog

Som medlemsejet pensionskasse sætter vi særligt fokus på at styrke rådgivningen og dialogen med vores stadig flere medlemmer.

”

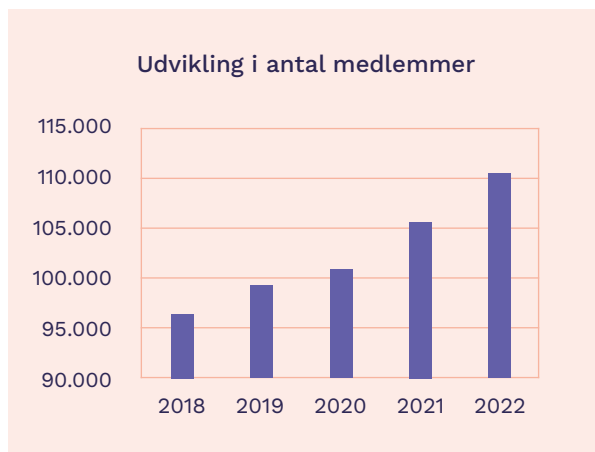
Vi har stort fokus på at sikre gode forhold for vores medarbejdere. Derfor besluttede vi i 2022, at vores medarbejdere også skulle tilbydes en attraktiv firmapensionsordning. Valget faldt på P+ på grund af en god og solid investeringsstrategi, transparente omkostninger og et fleksibelt produkt. Vi føler os godt taget imod og hjemme i P+.

- Dr. Fritz Henglein,
Head of Research, Deon Digital

P+ har igennem de seneste år haft et stigende medlemstal, og udviklingen fortsatte i 2022. Ved udgangen af året nåede medlemstallet op på 110.617.

Tilgangen af medlemmer kommer hovedsageligt fra offentlige overenskomster. Men vi har også set en medlemsstigning fra private overenskomster, selvstændige og medlemmer, der indbetaler privat. Også på firmaområdet har vi haft fremgang i 2022, hvor vi indgik 15 nye firmaaftaler.

Vi er glade for, at stadig flere selvstændige og virksomheder vælger at oprette en pensionsordning i P+. Det er med til at styrke fællesskabet, så vi fortsat kan videreudvikle vores værditilbud til medlemmerne og levere en attraktiv pensionsordning til nogle af branchens laveste omkostninger.

Omvalg i gang

I slutningen af 2021 lancerede vi det nye standardprodukt med markedsrente, P+ Livscyklus. Her kan alle medlemmer vælge imellem tre risikoprofiler, hvor risikoniveauet automatisk bliver tilpasset efter, hvor mange år der er, til man går på pension.

På den måde har man mulighed for at tage en højere risiko i de tidlige år af opsparingsforløbet, samtidig med at vi skruer ned for risikoen, når medlemmerne nærmer sig den alder, hvor de skal begynde at bruge af opsparingen. Det giver potentiale for at opnå et højere afkast, samtidig med at medlemmerne får økonomisk tryghed om deres udbetalinger.

I marts 2022 lancerede vi desuden som den første arbejdsmarkedspensionskasse en investeringsprofil med ekstra højt fokus på bæredygtighed, P+ Bæredygtig.

Det nye produkt skulle ifølge planen tilbydes til medlemmerne i et omvalg fra sensommeren 2022. Men på grund af en forsinket leverance fra vores IT-leverandør blev det planlagte omvalg udskudt til februar 2023.

De første grupper medlemmer er nu blevet tilbudt at vælge det nye livscyklusprodukt. Og vi er glade for at se, at så mange har logget ind på Min pension og forholdt sig til de vigtige valg om deres pensionsordninger.

”

Jeg har set frem til muligheden for selv at vælge min risikoprofil – især P+ Bæredygtig. Selve omvalget var overskueligt og informativt – grænsende til det meget grundige. Så jeg synes faktisk, det var nemt at få taget stilling.

- Lasse, medlem af P+

”

Jeg har ventet på muligheden for at vælge høj risiko på hele min opsparing. Så for mig var det lidt en no brainer, da jeg fik brevet i min e-Boks. Jeg var overrasket over, hvor godt det flow, hvor man skal vælge om, var. Det var meget pædagogisk, og det var rart, at det var opdelt i nogle steps.”

- Anne, medlem af P+

Fokus på styrket medlemsdialog

Som medlemsejet pensionskasse har vi fokus på at styrke dialogen med vores medlemmer.

Det betyder, at vi inddrager medlemmerne. Det gør vi bl.a. i form af brugertests, når vi udvikler nye løsninger. Og ved løbende medlemsundersøgelser og fokusgrupper, hvor vi får opdateret vores viden om medlemmernes holdninger til deres pension.

Vi er glade for de input, vi får, og for at så mange prioriterer at svare, når vi rækker ud. Ligesom vi er glade for den gode og engagerede dialog på årets generalforsamling, da vi i 2022 igen kunne afholde en generalforsamling med fysisk fremmøde.

Øget fokus på personlig rådgivning

Et af de emner, der er gået igen blandt vores medlemmer, er ønsket om mere rådgivning.

I 2022 har vi derfor opnormeret vores rådgivningsteam. Det har været med til at sikre hurtigere svartider både på mails og telefon, hvor vi i 2022 modtog henholdsvis 32.000 og 28.000 henvendelser. Samtidig har opnormeringen også betydet, at der er bedre tid til rådgivning af det enkelte medlem.

Sideløbende har vi haft særligt fokus på at styrke vores rådgivning af nye medlemmer og medlemmer, der er på vej på pension.

Det betyder bl.a., at alle nye medlemmer, der giver samtykke til det, får et velkomstopkald, hvor de får rådgivning om deres pensionsordning.

På samme måde kontakter vi også medlemmer, der er på vej på pension, for at rådgive dem om overgangen fra aktiv på arbejdsmarkedet til tilværelsen som pensionist.

Medlemmerne har taget rigtig godt imod de nye tiltag. I vores løbende målinger ligger tilfredsheden med rådgivningen utrolig højt. Det er positivt, og det er et område, vi fortsat vil styrke, så medlemmerne oplever, at de får proaktiv rådgivning, der er målrettet netop dem og deres livssituation.

Bedre mulighed for selvbetjening

Et andet medlemsønske handler om endnu bedre muligheder for selv at tilpasse sin pensionsordning på Min pension.

I 2022 introducerede vi nye løsninger, så det er blevet nemmere at overføre en pensionsordning og selv at foretage ekstra indbetalinger. I forbindelse med forberedelsen af omvalget har vi desuden arbejdet indgående med at udvikle og teste

et digitalt flow på Min pension, hvor man på et overskueligt og oplyst grundlag kan tage stilling til, om man ønsker den nye pensionsordning.

Vi arbejder løbende på at øge mulighederne for selvbetjening og styrke brugervenligheden. Og der er stadig flere løsninger på vej, som vi håber, medlemmerne vil tage godt imod.

Høj tilfredshed med dialogen

I 2022 deltog ca. 5.300 medlemmer i vores digitale medlemsmøder og webinarer. 9 ud af 10 svarer efterfølgende, at de oplever arrangementet som enten godt eller meget godt. Derfor vil vi fortsat have særligt fokus på at videreudvikle digitale medlemsmøder.

Efter et par års pause på grund af covid-19 startede vi i 2022 igen på at afholde fysiske medlemsmøder, hvor vores rådgivere besøger medlemmernes arbejdspladser.

I 2022 deltog P+ for første gang med egne debatter på årets Folkemøde. Her satte vi fokus på dilemmaerne i ansvarlige investeringer og på udfordringen med langtidssygemeldinger på grund af bl.a. stress og senfølger efter hjernerystelser, der desværre rammer et stigende antal akademikere.

Debatterne gav anledning til gode diskussioner, og vi oplevede en pæn interesse fra både medlemmer og andre interesserede. I 2023 vil vi derfor være til stede igen med nye arrangementer og debatter, hvor vi kan sætte fokus på dagsordener, der er relevante for vores medlemmers arbejdsliv og pensioner.

Interessen går igen i vores nyhedsbreve, hvor hele 66 pct. læser med, hvilket er markant flere, end man ser i branchen generelt. Det forpligter.

Vi har løbende fokus på, at vores kommunikation skal være både relevant og overskuelig for med-

lemmerne. Derfor er vi glade for, at stadig flere klikker sig videre ind på vores hjemmeside, og at tilfredsheden med nyhedsbrevet ligger stabilt højt.

Styrket dialog med Djøf og IDA

Vi leverer pensionsordninger til medlemmer af IDA og Djøf, og derfor er de to organisationer vores allervigtigste samarbejdspartnere.

I dag er mange medlemmer ikke klar over de muligheder, de har hos henholdsvis deres fagforening og deres pensionskasse.

I 2022 har vi derfor sat særligt fokus på at styrke dialogen og samarbejdet med de to faglige organisationer i vores bagland, så vi sammen kan møde medlemmerne med et fælles værditilbud.

Stor tilfredshed med sundhedstilbud

I P+ ønsker vi at skabe tryghed for vores medlemmer igennem hele livet. Derfor har vi lanceret sundhedstilbud ved siden af vores forsikringer og pensionsprodukter.

Med Online læge kan alle betalende medlemmer af P+ komme hurtigt og digitalt til lægen – også uden for normal åbningstid. Alle dage året rundt. Tilbuddet kan desuden benyttes frit og ubegrænset af hele husstanden.

Mere end 15.000 medlemmer har oprettet sig, og i 2022 har over 4.400 gennemført en konsultation. Det er nogle meget høje tal, når vi sammenligner med andre organisationer. Samtidig ligger den samlede tilfredshedsscore blandt vores medlemmer på hele 4,8 ud af 5.

Det er vi godt tilfredse med, og det bekræfter os i, at vores medlemmer ser det som et godt og relevant tilbud. Derfor vil vi også se nærmere på, om det er et område, vi bør udvide.

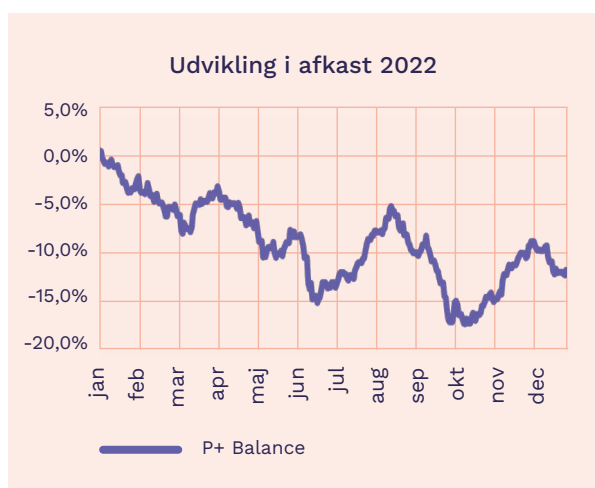

Investeringer

En stærkt stigende inflation og stigende renter var medvirkende til at sende finansmarkederne nedad over en bred kam. Det gik naturligvis ud over afkastet i 2022.

2022 blev et utrolig udfordrende investeringsår. Værdien på de finansielle markeder faldt over en bred kam og sendte investorernes afkast nedad.

Det samlede afkast i P+ endte på den baggrund på -12,9 pct. (N1). Afkastet for P+ Balance, som størstedelen af pensionskassens medlemmer følger, endte på -12,3 pct. Det er væsentligt lavere end forventet ved årets start og isoleret set ikke tilfredsstillende.

Afkastet skal dog ses i kølvandet af en årrække med positive afkast, og set over 25 år har medlemmerne fået et gennemsnitligt afkast på 5,9 pct. om året.

Afkast for gennemsnitsrenteprodukter (N1)*			
	25 år	10 år	5 år
P+	5,9 pct.	4,6 pct.	2,9 pct.

* Tal fra før 2019 er fra JØP

Et usædvanligt hårdt år for finansmarkederne
Årets negative afkast skal ses i lyset af, at 2022 på mange måder var et usædvanligt år.

Normalt vil obligationer klare sig godt og fungere som stødpude i perioder, hvor aktiemarkederne falder. Omvendt leverer aktier normalt positive afkast, når obligationerne falder i kurs.

Men i 2022 blev både aktie- og obligationsmarkederne ramt på samme tid.

En af de væsentligste årsager var den høje inflation, der steg fra starten af året, og som i løbet af 2022 nåede op på et niveau, som man skal tilbage til 1980'erne for at finde.

Den stigende inflation fik centralbankerne verden over til at hæve renterne markant. Det gik hårdt ud over obligationsmarkedet, hvor eksempelvis værdien af 30-årige danske statsobligationer, der normalt regnes som meget sikre investeringer, blev næsten halveret i 2022. Det lave renteniveau ved indgangen til året medvirkede til, at faldet blev så stort.

De markante rentestigninger spredte sig som ringe i vandet og ledte til generelt faldende priser på aktier og andre aktivklasser.

Ruslands invasion af Ukraine medførte desuden, at først fødevarerpriserne og siden energipriserne steg kraftigt, hvilket sendte aktiemarkederne yderligere nedad.

Den høje inflation og affødte rentestigninger betød, at investorernes forventninger til den fremtidige økonomiske vækst faldt i løbet af året. Og en række markedsaktører forventer nu en snarlig recession i både Europa og USA.

Det forværrede vækstbillede forstærkede de negative afkast, især for mere risikofyldte aktivklasser som aktier og high yield-kreditobligationer.

Vi har fastholdt risikoniveauet

I P+ har vi gradvist forhøjet vores risikoprofil de seneste år. Sammenlignet med andre selskaber ligger vores risikoniveauer i den høje ende.

Et højere risikoniveau medfører større udsving i negativ retning, når markederne falder, men giver omvendt mulighed for større opsving, når markederne vender igen. Og på langt sigt giver det mulighed for, at vores medlemmer kan opnå et højere afkast. Derfor har vi valgt at bibeholde vores risikoniveau på trods af den finansielle uro i 2022.

Realistisk tilgang til værdien af alternativer

De store udsving på både aktie- og obligationsmarkederne førte til en diskussion i den finansielle sektor om, hvordan man skal fastsætte værdien af såkaldt alternative investeringer som eksempelvis ejendomme, skov, infrastruktur og ikke-børsnoterede aktier.

I P+ vurderer vi, at alternative investeringer også bliver påvirket af markedsudviklingen, de stigende renter og energipriserne. Derfor valgte vi i 2022 at nedskrive værdien af vores alternative investeringer forholdsvis meget, hvis vi sammenligner med andre investorer.

Nedskrivningen af vores alternative investeringer har medvirket til at trække årets afkast nedad. Men vi mener, at det er vigtigt, at vores værdiansættelse er korrekt, så der ikke er risiko for omfordeling mellem medlemmerne.

Afkast fordelt på aktivklasser

Bortset fra reale aktiver gav alle aktivklasser et negativt afkast i 2022.

	Fordeling	Afkast
		31/12-2022
P+ Balance	100 pct.	-12,3 pct.
Aktier	32,8 pct.	-16,4 pct.
Obligationer	23,3 pct.	-9,4 pct.
Kreditobligationer	21,7 pct.	-4,1 pct.
Reale aktiver	18,6 pct.	0,9 pct.
Særlige investering	3,3 pct.	-7,5 pct.
Valuta	0,3 pct.	

Aktier er den aktivklasse, der var hårdest ramt i 2022. Her endte det samlede afkast på -16,4 pct. Faldet sker dog efter flere år med høje positive afkast.

De likvide aktier faldt 17,7 pct., mens de unoterede aktier (private equity) faldt med mere beskedne -1,7 pct.

I private equity blev der i 2022 givet tilsagn på 3,4 mia. kr. til nye investeringer, der bl.a. har fokus på små og mellemstore virksomheder inden for teknologi, sundhed og industri i USA og Europa.

Obligationer, der normalt fungerer som stødpude, når der er turbulens på de finansielle markeder, led et stort tab på -9,4 pct. Kursfaldet skyldes især de store renteforhøjelser fra centralbankernes side.

Kreditobligationer gav et samlet negativt afkast på -4,1 pct. Afkastet var primært drevet af likvide kreditobligationer, der gav et negativt afkast på -8,6 pct., mens de illikvide kreditinvesteringer bidrog med et positivt afkast på 1,2 pct.

Reale aktiver, der dækker over danske og udenlandske ejendomme samt investeringer i infrastruktur, bidrog samlet set positivt til årets resultat med et afkast på 0,9 pct.

Danske ejendomme gav et negativt afkast på -11,9 pct. Afkastet er især et resultat af de kraftigt stigende renter.

Udenlandske ejendomsinvesteringer gav i 2022 et afkast på 6,4 pct. Vores udenlandske ejendomsportefølje består i høj grad af erhvervsjendomme, hvor bl.a. logistik har givet fornuftige afkast selv i et svært år.

P+ solgte i 2022 to ældre boligejendomme i København. Det skete som led i vores strategi om at sprede vores investeringer og opnå en bedre balance mellem danske og udenlandske ejendomme og mellem erhvervsjendomme, nye og ældre boligejendomme.

Infrastruktur har bidraget positivt til årets resultat med et afkast på 10,3 pct. og har udvist den stabilitet og inflationssikring, som man kunne forvente i et turbulent år.

P+ investerede i 2022 1,2 mia. kr. i infrastruktur i to nye fonde via de to eksisterende forvaltere Copenhagen Infrastructure Partners (CIP) og Antin Infrastructure Partners. Investeringerne har bl.a. fokus på vedvarende energi, transport, digital infrastruktur og social infrastruktur.

Særlige investeringer, der bl.a. indeholder en række hedgefonde med fokus på realkreditobligationer, gav et negativt afkast på -7,5 pct. som et resultat af et udfordrende år på realkreditmarkedet.

Samfundsansvar

I P+ arbejder vi for at skabe det størst mulige afkast og samtidig være en ansvarlig investor.

I 2022 fokuserede vores arbejde med ansvarlige investeringer især på menneskerettigheder og klima.

Nye ambitiøse klimamål

I november 2021 satte P+ tre ambitiøse klimamål. Et af målene var, at vi inden udgangen af 2025 skulle reducere CO₂-aftrykket fra vores investeringer med 30 pct. sammenlignet med 2019.

I kraft af en målrettet indsats nåede vi allerede vores 2025-mål i 2022. Derfor har vi hævet overliggeren med nye ambitiøse reduktionsmål.

I 2025 skal vi opnå en CO₂-reduktion på 45 pct. Og vi har samtidig vedtaget, at reduktionen skal nå op på 65 pct. inden udgangen af 2030.

Begge reduktionsmål er mellemlandinger på vej mod det langsigtede mål om, at hele porteføljen skal være klimaneutral senest i 2050, som P+ har forpligtet sig til igennem investorinitiativet Net-Zero Asset Owner Alliance.

Politik for dataetik

Data er forudsætningen for, at P+ kan arbejde effektivt og forsvarligt. Hvis vi eksempelvis ikke havde data om bl.a. vores medlemmers alder, indbetalinger og beskæftigelse, ville vi hverken kunne sikre de rette opsparinger eller forsikringer.

P+ bakker op om de dataetiske principper, som brancheforeningen Forsikring & Pension har vedtaget (Cool eller Creepy). Og det er væsentligt for os, at dataetik bliver en fastforankret del af den interne kultur, og at dataetik går hånd i hånd med vores øvrige værdier.

Vores mål er altid at anvende data ansvarligt, og vi vil være åbne om, hvordan vi håndterer data. På www.pplus.dk/lovpligtig-information/politik-for-dataetik kan du finde P+'s dataetiske principper og den lovpligtige redegørelse for politik for dataetik, jf. § 132 d i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Læs mere i vores rapport om samfundsansvar

Ansvarlighed er et centralt hensyn i P+, og vi ønsker at gå forrest i forhold til at være transparente om vores investeringer og vores arbejde med ansvarlige investeringer.

Samtidig med årsrapporten udgiver vi derfor en selvstændig rapport om vores arbejde med samfundsansvar. I rapporten går vi i dybden med de dilemmaer, vi har stået over for i 2022, ligesom vi fremlægger vores prioriteringer og de valg, vi har truffet i årets løb.

Du kan bl.a. også læse mere om vores arbejde med at sikre en lige kønsfordeling. Rapporten udgør desuden P+'s lovpligtige rapportering om samfundsansvar, jf. § 132 og § 132a i bekendtgørelsen for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser samt Disclosureforordningen. Du kan finde vores rapport om samfundsansvar på pplus.dk

På vores hjemmeside kan du også finde et dilemmaspil. Her kan du prøve kræfter med nogle af de investeringsdilemmaer, vi har stået over for, og se, om du er enig i vores prioriteringer.

Forventninger til 2023

Vi forventer et positivt afkast i 2023, der kan bidrage til at genopbygge reserverne. Derudover vil vi fokusere på omvalget og en styrket medlemsdialog.

Reserver skal genopbygges

Depotrenten er den årlige forrentning, som medlemmer med et gennemsnitsrenteprodukt får tilskrevet deres depot. Det er bestyrelsen, der fastsætter depotrenten.

Efter en depotrente, der endte på 7 pct. for året for størstedelen af medlemmerne i 2022, har bestyrelsen fastsat, at den foreløbige depotrente i 2023 er 0 pct. for medlemmer med en gennemsnitsrenteordning.

Ved at fastsætte depotrenten til 0 pct. får vi genopbygget de reserver, der skal sikre medlemmerne mod for store udsving i forrentningen af deres opsparing i fremtiden.

Tilbud om ny, moderne pensionsordning

I februar 2023 blev tilbuddet om et omvalg skudt i gang for de første medlemmer af P+.

Tilbuddet betyder, at langt de fleste medlemmer, der har en ordning med gennemsnitsrente, i stedet kan vælge at flytte over på P+ Livscyklus, der er vores nye standardprodukt med markedsrente.

For at vi kan sikre, at medlemmerne bliver tilbudt den fornødne rådgivning, bliver omvalget gennemført for en gruppe medlemmer ad gangen. Medlemmerne bliver kontaktet i e-Boks, når de har mulighed for at vælge om.

Styrket rådgivning og dialog

I 2023 vil vi fortsætte arbejdet med at styrke dialogen med medlemmerne. Ligesom vi vil have fokus på at styrke dialogen og samarbejdet med de faglige organisationer i vores bagland, Djøf og IDA.

Vi vil også have fokus på at styrke den personlige og proaktive rådgivning og kontakt. Det betyder, at vi bl.a. i stigende grad vil kontakte medlemmer, når vi kan se, at der sker vigtige ændringer i deres

liv, som også kan have betydning for deres pensionsforhold.

Sideløbende vil vi fortsætte udviklingen af Min pension, så det bliver lettere for medlemmerne at finde den information, der er relevant for netop deres pensionsordning. I den sammenhæng vil vi have særligt fokus på at byde nye medlemmer godt velkommen i P+ og sikre en god rådgivning til de medlemmer, der er på vej på pension.

Forventninger til investeringsåret 2023

Vi forventer, at 2023 vil være præget af mange af de samme temaer som 2022. Derfor kan 2023 også vise sig at byde på store udsving i de finansielle markeder, ligesom vi så i 2022.

Udviklingen i inflationen vil fortsat være en vigtig faktor sammen med spørgsmålet om, hvor omfattende en økonomisk afmatning og en eventuel recession bliver.

Usikkerheden om den økonomiske udvikling kan meget vel resultere i store udsving i de mere risikofyldte aktivklasser, som eksempelvis aktier og visse kreditobligationer. Omvendt må det markant højere renteniveau end for 12 måneder siden forventes at medføre gode afkast til bl.a. obligationer.

Samlet set forventer vi derfor, at P+ vil opnå et positivt investeringsafkast i 2023.

Risici og kapitalforhold

Risikostyring i P+

Bestyrelsen udstikker de overordnede retningslinjer og rammer for risikostyringen i P+. Og bestyrelsen arbejder hele tiden på at sikre en stabil og sikker risikostyring med klart fordelte roller og faste procedurer.

Det er bestyrelsens vurdering, at pensionskassens forvaltning af risici er effektiv, at de risici, som vi er eksponeret for i P+, er acceptable, og at pensionskassen er fornuftigt kapitaliseret.

Risikorapportering

P+'s risikostyring er beskrevet i rapporten om solvens og finansiell situation (SFCR-rapporten). Rapporten er en del af kravene under Solvens II-regelsættet og indeholder en udførlig gennemgang af pensionskassens solvensmæssige og finansielle forhold. Rapporten beskriver blandt andet:

- Risikokategorier
- Risikoeksponering
- Risikokoncentration

Rapporten indeholder desuden udførlige oplysninger om pensionskassens følsomhed over for væsentlige risici, kapitalforvaltning, kapitalgrundlag og solvenskrav. Rapporten kan læses på pplus.dk, hvor den bliver offentliggjort samtidig med årsrapporten.

Pensionskassens kapitalkrav

Bestyrelsen har i løbet af året identificeret og vurderet pensionskassens risici. På den baggrund har bestyrelsen besluttet at anvende standardmodellen under Solvens II til at opgøre pensionskassens kapitalkrav.

P+'s kapitalkrav er pr. 31. december 2022 opgjort til 3.489 mio. kr. Med en basiskapital på 9.164 mio. kr. svarer det til en solvensgrad på 263 pct., hvilket bestyrelsen finder betryggende.

Kapitalkrav pr. 31.12.2022

DKK mio.	Netto	Brutto
Markedsrisici efter skat	2.784	38.349
Livsforsikringsrisici	401	10.227
Modpartsrisici efter skat	35	61
Effekt af diversifikation	-300	-6.532
Basis kapitalkrav	2.920	42.105
Operationelle risici		569
Heraf dækket af hensættelser		-39.185
Kapitalkrav		3.489

Pensionskassens kapitalkrav er i 2022 faldet med 644 mio. kr. i forhold til 2021. Det skyldes, at de faldende aktiemarkeder i løbet af 2022 medfører et lavere kapitalkrav på aktiverne. Det er fortrinsvis basiskapitalens egne aktiver, der giver anledning til pensionskassens kapitalkrav.

Solvensdækning (%)

	2018	2019	2020	2021	2022
JØP	336				
DIP	220				
P+		283	261	228	263

Pensionskassens solvensdækning er steget til 263 pct. i løbet af 2022. Det skyldes primært, at kapitalkrav til aktierisiko er anticyklisk. Det vil sige, at kapitalkravet er lavt, når aktiemarkedet er faldet, og højt når aktiemarkedet er steget.

Kapitalplanlægning

Vi sammenholder løbende forventningen til, hvordan kapitalkravet vil udvikle sig, med den forventede udvikling i vores basiskapital. På den måde sikrer vi, at der ikke kun er tilstrækkelig kapital i dag, men også i de kommende år.

Medlemmerne sparer løbende 2 pct. af bidragene op i MedlemsMidler, som er en del af basiskapitalen. MedlemsMidler bliver udbetalt som et ugaranteret tillæg, når medlemmerne går på pension.

Pensionskassens risici

Pensionskassens risici opdeles i fem hovedkategorier:

- Markedsrisici
- Modpartsrisici
- Livsforsikringsrisici
- Operationelle risici
- Øvrige risici

De forskellige risikokilder er udførligt beskrevet i vores SFCR-rapport.

P+'s risikoappetit

I P+ påtager vi os frivilligt en række af de risici, pensionskassen er udsat for, mens andre er en uundgåelig følge af virksomhedens karakter. Det gør vi med det formål at understøtte vores langsigtede mål og strategier.

Et eksempel: For at opnå høje konkurrencedygtige afkast er vi nødt til at tage finansielle risici. Det er eksempelvis risikoen for, at kurserne vil falde på kapitalmarkederne, at renteniveauet vil ændre sig, at kreditkvaliteten på obligationer vil falde og lignende.

Hvis P+ ikke påtog sig risici, kunne vi ikke forvalte medlemmernes pensionsopsparinger tilfredsstillende. Men risikostyringen skal sikre, at vi kun løber de risici, som bestyrelsen ønsker, og at det sker inden for de rammer, som bestyrelsen har udstukket.

Risikoappetitten i P+ bliver reguleret og styret af de grænser, som bestyrelsen har fastlagt for hver risikokilde. Og bestyrelsen gennemgår mindst én gang om året alle grænser i politikkerne og retningslinjerne.

Ny model for opgørelse af hensættelser

Pensionskassen fik i 2020 sammen med 24 andre selskaber i branchen påbud om at anvende stokastiske modeller til at opgøre pensionskassens hensættelser til solvensformål.

Ved udgangen af 2022 har vi implementeret den nye og mere komplekse model til at opgøre hensættelserne. Og vores kapitalkrav er opgjort efter den nye hensættelsesmetode.

Metodeændringen har medført, at de hensættelser, der er opgjort til at beregne vores solvenskrav, er forskellige fra de hensættelser, der er anvendt i regnskabet. Forskellen på de to opgørelsesmetoder kan ses i nedenstående tabel.

Opgørelse af hensættelser		
pr. 31.12.2022 DKK mio	Regnskab	Solvens
Garanterede ydelser	31.165	31.958
Bonuspotentiale	95.629	93.883
Risikomargin	710	706
Markedsrente	3.963	3.963
Pensionshensættelser i alt	131.467	130.510
Fremtidigt over- eller underskud overført til basiskapitalen	0	957

Posten *Fremtidigt over- eller underskud overført til basiskapitalen* er nutidsværdien af fremtidig opbygning eller træk på basiskapitalen. Medlemmerne i P+ opbygger bl.a. årligt svarende til 2 pct. af de indbetalte bidrag til MedlemsMidler, som er en del af basiskapitalen.

Den nye hensættelsesmodel har medført en stigning i kapitalkravet på 230 mio. kr. i forhold til den tidligere metode.

Regnskab 2022

Årets resultat

Pensionskassens resultat i 2022 før skat blev et underskud på 168 mio. kr. mod et overskud på 304 mio. kr. i 2021. Efter skat udgjorde resultatet et underskud på 204 mio. kr. mod et overskud på 269 mio. kr. i 2021. Årets underskud foreslås overført til egenkapitalen, der pr. 31. december 2022 udgør 1,7 mia. kr.

Medlemsbidrag udgjorde 6,5 mia. kr., hvilket er en stigning på 6 pct. i forhold til 2021.

De pensionsmæssige hensættelser er i 2022 faldet med 14,3 mia. kr. til i alt at udgøre 131,5 mia. kr.

I 2022 var udbetalingen af pensionsydelse 4,8 mia. kr., hvilket er et fald i forhold til 2021 på 2,7 pct.

Afkast af investeringer

Pensionskassens investeringsafkast efter administrationsomkostninger ved investeringsvirksomhed udgjorde -20,2 mia. kr. før skat mod 18,1 mia. kr. i 2021 og efter skat -17,1 mia. kr. mod 15,3 mia. kr. i 2021. Der henvises til afsnittet om investeringer for yderligere information om investeringsafkastet.

Pensionsafkastskat

Årets pensionsafkastskat (PAL) er fordelt med individuel PAL på -1,2 mia. kr. og 4,3 mia. kr. i regulering af udskudt PAL-aktiv. I alt udgør pensionsafkastskat 3,2 mia. kr.

Individuel PAL betales af forrentning tilskrevet medlemmernes depoter og kan fratrækkes i opgørelsen af pensionskassens institut-PAL.

Omkostninger

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostningerne er steget fra 57,5 mio. kr. i 2021 til 62 mio. kr. i 2022, svarende til 451 kr. pr. medlem, hvilket er en stigning på 13 kr. pr. medlem i forhold til 2021, hvor omkostningerne pr. medlem var 438 kr.

Investeringsomkostninger

De direkte investeringsomkostninger var i 2022 på 139,5 mio. kr., hvilket er et fald på 3 mio. kr. i forhold til 2021.

Fra 2022 skal pensionskassen opgøre de samlede omkostninger (ÅOK og ÅOP) efter en ny branche-model. Opgørelsen bliver offentliggjort senest d. 1. september 2023 på pplus.dk

Investeringsomkostninger udgør langt hovedparten af pensionskassens samlede omkostninger. Nogle af investeringsomkostningerne kan aflæses direkte i årsrapporten, mens andre er indirekte omkostninger igennem bl.a. eksterne investeringsforeninger og fonde. I 2021 var de samlede indirekte investeringsomkostninger på 515 mio. kr., og vi forventer, at de indirekte investeringsomkostninger er på samme niveau i 2022.

Hvis ÅOP var opgjort efter den samme model som tidligere, er det vores forventning, at ÅOP for 2022 ville være på niveau med 2021, svarende til et gennemsnitligt ÅOP på 0,42 pct.

Balancen

Sammensætningen af og udviklingen i balancen fremgår af femårsoversigten i note 2 i regnskabet. Samlet faldt de pensionsmæssige hensættelser til 131,5 mia. kr. i 2022 fra 145,8 mia. kr. i 2021.

Pensionskassens aktiver udgøres hovedsageligt af investeringsaktiver. Ved udgangen af 2022 udgjorde pensionskassens investeringsaktiver 134 mia. kr., hvilket er et fald på 10 mia. kr. i forhold til 2021.

Den ansvarlige lånekapital udgør 6,6 mia. kr. i 2022 mod 7,6 mia. kr. i 2021. Den ansvarlige lånekapital består af MedlemsMidler og Kollektive Særlige Bonushensættelser. MedlemsMidler og Kollektive Særlige Bonushensættelser er en del af pensionskassens basiskapital og er tilknyttet pensionsordningerne. Den ansvarlige lånekapital dækker på lige fod med egenkapitalen.

Egenkapitalen udgør 1,7 mia. kr. pr. 31. december 2022 mod 1,9 mia. kr. 31. december 2021.

I forbindelse med fusionen imellem DIP og JØP blev der reserveret en andel af egenkapitalen til dækning af uforudsete tab, som kunne materialisere sig i den ene eller den anden bestand i overgangsperioden. På generalforsamlingen i 2021 blev udlodningen af den resterende fusionsbuffer på

265 mio. kr. godkendt, og udlodningen forventes gennemført, når det systemteknisk er muligt.

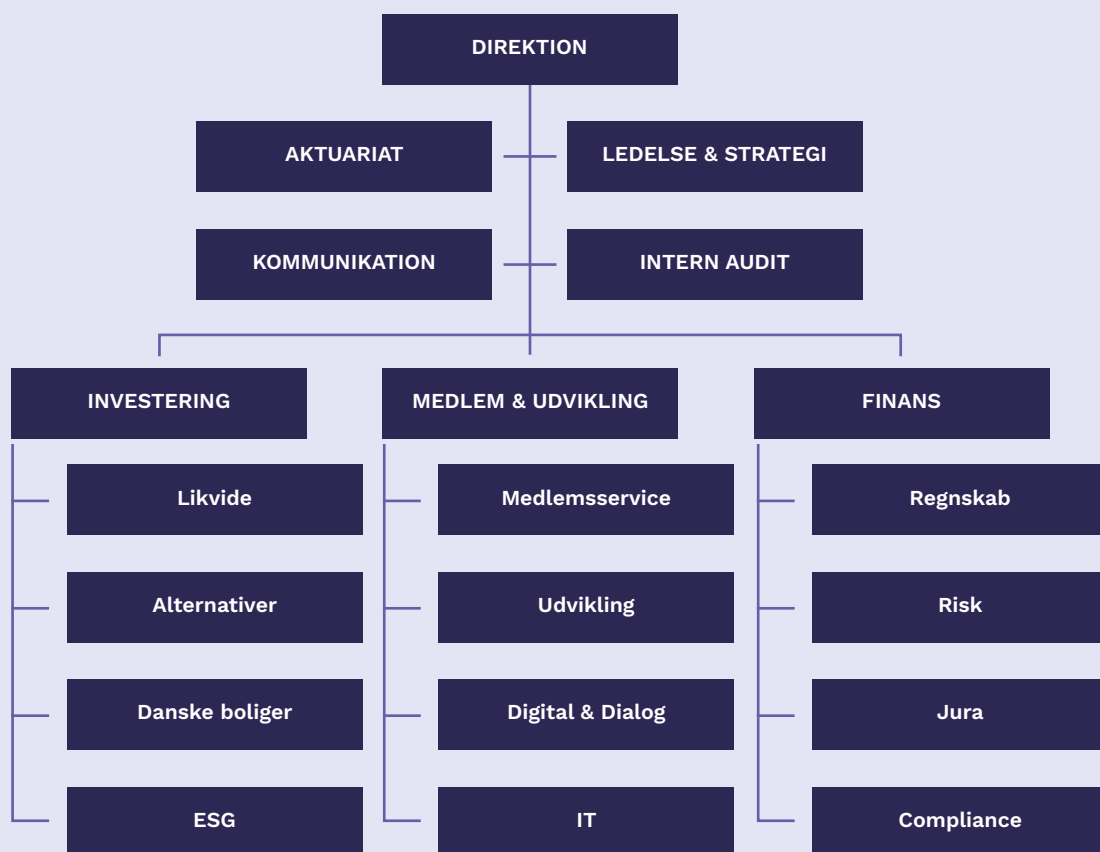
Begivenheder efter 31. december 2022

Der har ikke været begivenheder efter statusdagen, som har væsentlig indflydelse på pensionskassens og koncernens økonomiske forhold pr. 31. december 2022.

Koncernregnskab

På pplus.dk kan du læse mere om selskaberne i koncernen. Pensionskassens dattervirksomheder er en del af investeringsaktiverne.

Ledelseshverv for bestyrelse og direktion

Pr. 7/3-2023

BESTYRELSEN

Formand

Kim Duus, cand.polit.

Formand for bestyrelsen: Vestjysk Bank.
Næstformand for bestyrelsen: Investeringsforeningen SparInvest.

Næstformand

Peter Falkenham, civilingeniør

Rådgiver SafeEXIT A/S
Formand for bestyrelsen: Forca A/S
og Aqua Green Holding ApS.
Medlem af bestyrelsen: IDA Forsikring.

ORDINÆRE MEDLEMMER

Katrine Ehnhuus, cand.scient.pol.

Sustainable Finance Advisor i Mellempøkeligt Samvirke

Søren Vang Fischer, civilingeniør, ph.d.

Processupporter hos Novo Nordisk
Formand for bestyrelsen: IDA Privat.
Medlem af bestyrelsen: Høng Gymnasium og HF.

Peter Løchte Jørgensen, cand.scient.oecon., ph.d.

Professor Aarhus Universitet
Formand for bestyrelsen: AUFF Invest P/S, AUFF Invest Forum P/S, Parkkollegierne P/S, Carlsbergfondets Investeringskomité og Kapitalforeningen Carlsbergfondet.
Næstformand for bestyrelsen: Aarhus Universitets Forskningsfond, AUFF.
Medlem af bestyrelsen: AUFF Holding P/S, Asset Advisor Fondsmæglerselskab A/S, Investeringsforeningen Selected Investments.

Peter Løchte Jørgensen er derudover medlem af Advisory board i Pension Research Center (PeR-Cent) v. CBS, medlem af Investeringskomitéen for Danmarks Grundforskningsfond og medlem af Erhvervsankenævnet.

Johanne Legarth Nordmann, cand.polit.

Formand for Djøf Offentlig
Medlem af bestyrelsen: Djøf.

Helle Munk Ravnborg, cand.techn.soc., ph.d.

Seniorforsker ved Dansk Institut for Internationale Studier

Forperson for: Bornholms Energi og Forsyning og Initiativgruppen for Bornholms Havvindmøllepark.

Helle Munk Ravnborg er derudover medlem af kommunalbestyrelsen for Bornholms Regionskommune.

Bestyrelsen i P+ har afholdt 6 møder og 1 ekstraordinært møde i 2022.

REVISIONSUDVALGET

Revisionsudvalget skal overvåge pensionskassens regnskabsafregning, den lovpligtige revision af årsregnskabet og overvåge og kontrollere revisors uafhængighed.

Formand

Peter Falkenham.

Ordinære medlemmer

Katrine Ehnhuus og Johanne Legarth Nordmann.

Peter Falkenham opfylder kravene om kvalifikationer inden for revision eller regnskabsvæsen. Revisionsudvalget i P+ har afholdt 3 møder i 2022

RISIKOUDVALGET

Risikoudvalget forbereder bestyrelsens arbejde med pensionskassens risikostyring og dertil relaterede emner. Udvalget skal som helhed have den fornødne erfaring, viden og kvalifikationer og kompetencer i relation til risikostyring og kontrolpraksis, som er nødvendig for, at det samlede udvalg kan forstå og overvåge pensionskassens risici.

Formand

Peter Løchte Jørgensen.

Ordinære medlemmer

Kim Duus og Helle Munk Ravnborg.

Risikoudvalget i P+ har afholdt 3 møder i 2022.

DIREKTIONEN

Adm. direktør

Søren Kolbye Sørensen, cand.polit.

Påtegninger

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato aflagt og godkendt årsrapporten for 2022 for P+, Pensionskassen for Akademikere.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed samt pensionskassens vedtægt.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver et retvisende billede af pensionskassens og koncernens aktiver og passiver finansielle stilling samt resultat.

Ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i pensionskassens og koncernens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som pensionskassen og koncernen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Frederiksberg, den 7. marts 2023

DIREKTION

Søren Kolbye Sørensen
Adm. direktør

BESTYRELSE

Kim Duus
Formand

Peter Falkenham
Næstformand

Katrine Ehnhuus

Søren Vang Fischer

Peter Løchte Jørgensen

Johanne Legarth Nordmann

Helle Munk Ravnborg

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til medlemmerne af P+, Pensionskassen for Akademikere

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for P+, Pensionskassen for Akademikere for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som pensionskassen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af koncernens og pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne".

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk.1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg af revisor

Vi blev første gang valgt som revisor for P+, Pensionskassen for Akademikere den 19. maj 1998 og er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet opgaveperiode på 25 år frem til og med regnskabsåret 2022. Vi blev genudpeget efter en udbudsprocedure på generalforsamlingen den 24. april 2017.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet (herefter benævnt "regnskaberne") for regnskabsåret 2022. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskaberne som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold. For hvert af nedennævnte forhold er beskrivelsen af, hvordan forholdet blev behandlet ved vores revision, givet i denne sammenhæng.

Vi har opfyldt vores ansvar som beskrevet i afsnittet "Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne", herunder i relation til nedennævnte centrale forhold ved revisionen. Vores revision har omfattet udformning og udførelse af revisionshandlinger som reaktion på vores vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne. Resultatet af vores revisionshandlinger, herunder de revisionshandling vi har udført for at behandle nedennævnte forhold, danner grundlag for vores konklusion om regnskaberne som helhed.

Måling af hensættelser til pensions- og investeringskontrakter

Koncernens og pensionskassens hensættelser til pensions- og investeringskontrakter udgør 131,5 mia. kr. pr. 31. december 2022. Heraf udgør pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter 127,5 mia. kr. og pensionshensættelser, markedsrenteprodukter 4,0 mia. kr.

Målingen af pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter indebærer væsentlige ledelsesmæssige skøn, omfattende:

- ▶ Valg af metoder, modeller og datagrundlag
- ▶ Udarbejdelse af forventninger til fremtidige begivenheder.

Pensionshensættelser, markedsrenteprodukter er tegnet uden garantier. Vi anser ikke måling af disse hensættelser for omfatter af betydelige risici for fejlinformation, ud over risici relateret til måling af unoterede investeringer.

Vi henviser til ledelsens beskrivelser af risici samt usikkerheder og skøn i forbindelse med måling af pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter i regnskaberne note 19.

Vores revisionshandlinger, der er udført i samarbejde med vores aktuaruddannede specialister, har blandt andet omfattet følgende:

- ▶ Vurdering af design og test af operationel effektivitet af nøglekontroller i de aktuarmæssige modeller samt i processer for fastlæggelse af forudsætninger, indsamling af data og anvendelse af analyser
- ▶ Sammenholdelse af anvendte forudsætninger for invaliditets- og dødelighedsintensiteter samt reaktiveringsforudsætninger og genkøbssandsynligheder i forhold til historiske data, tendenser samt markedspraksis
- ▶ Sammenholdelse af anvendte forudsætninger samt metoder og modeller i forhold til almindelig accepterede aktuarmæssige standarder
- ▶ Stikprøvevis kontrol af underliggende datas nøjagtighed og fuldstændighed samt stikprøvevis gennemgang af aktuarmæssige beregninger og modeller
- ▶ Analytiske handlinger i form af vurdering af udviklingen i hensættelser til pensions- og investeringsaftaler i forhold til sidste år, samt i forhold til udviklingen i branchestandarder og markedspraksis.

Vi har endvidere vurderet, hvorvidt noteoplysninger vedrørende hensættelsernes risici og usikkerheder opfylder de relevante regnskabsregler.

Måling af unoterede investeringer

Koncernens unoterede investeringer udgør 43,8 mia. kr. pr. 31. december 2022 og omfatter blandt andet investeringer i ejendomme, infrastrukturaktiver, aktier og udlån samt fonde og kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder, som investerer i sådanne aktiver.

Målingen af unoterede investeringer indebærer væsentlige ledelsesmæssige skøn, omfattende:

- ▶ Valg af værdiansættelsesmetoder og -modeller
- ▶ Fastlæggelse af forventede fremtidige pengestrømme
- ▶ Fastsættelse af afkastkrav, herunder investerings-specifikke risikotillæg.

Vi henviser til ledelsens specifikationer og beskrivelser af unoterede investeringer i note 17.

Vores revisionshandlinger har blandt andet omfattet følgende:

- ▶ Vurdering af design og test af operationel effektivitet af nøglekontroller for måling af unoterede investeringer, herunder processer for fastlæggelse af forudsætninger
- ▶ Sammenholdelse af de anvendte metoder og modeller med anerkendt markedspraksis
- ▶ Sammenholdelse af væsentlige forudsætninger for fremtidige pengestrømme med historiske pengestrømme
- ▶ Sammenholdelse af fastlagte afkastkrav med relevante benchmarkdata
- ▶ Afstemning af værdier til modtagne rapporteringer fra eksterne forvaltere af unoterede investeringer.

Vi har endvidere vurderet, hvorvidt noteoplysninger vedrørende investeringernes risici og fastlæggelse af centrale forudsætninger for målingen opfylder de relevante regnskabsregler.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskaberne omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskaberne er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskaberne eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskaberne og er udarbejdet i overensstemmelse med krav i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskaberne

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde regnskaberne uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskaberne er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og pensionskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere pensionskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskaberne

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskaberne som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af regnskaberne.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- ▶ Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskaberne, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilside-sættelse af intern kontrol.
- ▶ Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af pensionskassens interne kontrol.
- ▶ Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- ▶ Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskaberne på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og pensionskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskaberne eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og pensionskassen ikke længere kan fortsætte driften.
- ▶ Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskaberne, herunder noteoplysningerne, samt om regnskaberne afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- ▶ Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed, og, hvor det er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres.

København, den 7. marts 2023

EY Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Thomas Hjortkjær Petersen
statsaut. revisor
mne33748

Allan Lunde Pedersen
statsaut. revisor
mne34495

Årsregnskab 2022

Resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse

(1.000 kr.)	Note	Koncern		Pensionskassen	
		2022	2021	2022	2021
Medlemsbidrag for egen regning	4	6.452.058	6.075.563	6.452.058	6.075.563
Indtægter fra tilknyttede virksomheder		-	-	-8.679.366	13.009.092
Indtægter fra associerede virksomheder		188.374	808.739	188.374	808.739
Indtægter af investeringsejendomme		33.693	139.330	30.815	25.796
Renteindtægter og udbytter mv.		2.659.605	2.902.401	1.032.569	1.226.129
Kursreguleringer		-22.909.643	14.850.609	-12.692.452	3.173.822
Renteudgifter mv.		-4.588	-10.680	-266	-165
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	6	-325.969	-355.941	-139.542	-142.555
Investeringsafkast i alt	5	-20.358.528	18.334.458	-20.259.868	18.100.858
Pensionsafkastskat	7	3.209.701	-2.780.190	3.209.701	-2.780.190
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat		-17.148.827	15.554.268	-17.050.167	15.320.668
Udbetalte pensionsydelse	8	-4.772.172	-4.905.101	-4.772.172	-4.905.101
Modtaget genforsikringsdækning		218	265	218	265
Pensionsydelse for egen regning i alt		-4.771.954	-4.904.836	-4.771.954	-4.904.836
Ændring i pensionshensættelse	19	14.648.665	-14.585.026	14.648.665	-14.585.026
Ændring i genforsikringsandel		-161	-334	-161	-334
Ændring i pensionshensættelse for egen regning i alt		14.648.504	-14.585.360	14.648.504	-14.585.360
Ændring i hensættelse for markedsrenteprodukter		-397.349	-698.172	-397.349	-698.172
Ændring i MedlemsMidler	18	977.033	-880.976	977.033	-880.976
Pensionsmæssige driftsomkostninger	6	-62.042	-57.447	-62.042	-57.447
Overført investeringsafkast		-192.221	-192.933	-192.221	-192.933
PENSIONSTEKNISK RESULTAT		-494.798	310.107	-396.138	76.507
Egenkapitalens investeringsafkast		227.773	227.397	227.773	227.397
RESULTAT FØR SKAT		-267.025	537.504	-168.365	303.904
Pensionsafkastskat for egenkapitalen		-35.551	-34.463	-35.551	-34.463
KONCERNRESULTAT		-302.576	503.041	-203.916	269.441
Minoritetsinteressers andel af resultat		98.660	-233.600	-	-
PENSIONSKASSENS ANDEL AF RESULTAT		-203.916	269.441	-203.916	269.441
Anden totalindkomst		0	0	0	0
ÅRETS TOTALINDKOMST		-203.916	269.441	-203.916	269.441

Balance

AKTIVER					
(1.000 kr.)	Note	Koncern		Pensionskassen	
		2022	2021	2022	2021
Software		26.630	15.566	26.630	15.566
IMMATERIELLE AKTIVER	9	26.630	15.566	26.630	15.566
Driftsmidler		329	463	329	463
MATERIELLE AKTIVER	10	329	463	329	463
Investeringsejendomme	11	8.092.542	9.213.720	1.436.237	1.676.800
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	12	-	-	54.470.965	62.840.510
Udlån til tilknyttede virksomheder		-	-	1.087.432	1.017.664
Kapitalandele i associerede og fællesledede virksomheder	13	8.481.366	8.211.169	8.481.366	8.211.169
Udlån til associerede virksomheder		0	2.995	0	2.995
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder i alt		8.481.366	8.214.164	64.039.763	72.072.338
Kapitalandele		60.460.712	65.283.096	23.321.717	19.893.933
Investeringsforeningsandele		12.765.924	14.155.647	12.628.644	14.045.941
Obligationer		37.538.408	42.809.830	25.776.035	30.272.238
Indlån i kreditinstitutter		880.952	1.020.907	127.700	53.246
Sikrede udlån		7.012.204	5.959.474	7.012.204	5.959.474
Øvrige investeringsaktiver	14	63.280	804.381	0	775.307
Andre finansielle investeringsaktiver i alt		118.721.480	130.033.335	68.866.300	71.000.139
INVESTERINGSAKTIVER I ALT		135.295.388	147.461.219	134.342.300	144.749.277
Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter	15	3.962.592	3.565.243	3.962.592	3.565.243
Genforsikringsandele af pensionshensættelser		602	763	602	763
Tilgodehavender hos medlemmer		238.829	224.816	238.829	224.816
Andre tilgodehavender		1.163.840	8.536.326	678.166	8.177.840
TILGODEHAVENDER I ALT	16	1.402.669	8.761.142	916.995	8.402.656
Udskudt PAL-aktiv	7	4.316.298	0	4.316.298	0
ANDRE AKTIVER I ALT		4.316.298	0	4.316.298	0
Tilgodehavende renter		101.835	126.609	101.835	126.609
Andre periodeafgrænsningsposter		219.501	208.341	219.502	208.344
PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER I ALT		321.336	334.950	321.337	334.953
AKTIVER I ALT		145.325.844	160.139.346	143.887.083	157.068.921

Balance

PASSIVER					
(1.000 kr.)	Note	Koncern		Pensionskassen	
		2022	2021	2022	2021
Grundkapital		770.000	770.000	770.000	770.000
Overført overskud		885.895	1.119.393	885.895	1.119.393
PENSIONS KASSENS ANDEL AF EGENKAPITAL		1.655.895	1.889.393	1.655.895	1.889.393
Minoritetsinteresser		906.351	2.652.919	-	-
EGENKAPITAL I ALT		2.562.246	4.542.312	1.655.895	1.889.393
Overskudskapital (MedlemsMidler)		6.578.465	7.555.498	6.578.465	7.555.498
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL I ALT	18	6.578.465	7.555.498	6.578.465	7.555.498
Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukt	19	127.504.276	142.152.941	127.504.276	142.152.941
Pensionshensættelser, markedsrenteprodukter	20	3.962.592	3.565.243	3.962.592	3.565.243
HENSÆTTELSER TIL PENSIONS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER I ALT		131.466.868	145.718.184	131.466.868	145.718.184
Gæld til kreditinstitutter	21	220.183	159.592	220.183	159.592
Investeringsejendomme, gæld		19.820	3.547	19.820	3.547
Aktuelle skatteforpligtelser	7	1.162.561	950.387	1.162.561	950.387
Øvrige investeringsaktiver	14	3.085.889	692.858	2.740.005	665.154
Anden gæld	22	215.040	502.846	28.514	113.044
GÆLD I ALT		4.703.493	2.309.230	4.171.083	1.891.724
Forudbetalte medlemsbidrag		14.772	14.122	14.772	14.122
PERIDEAFGRÆNSNINGSPOSTER		14.772	14.122	14.772	14.122
PASSIVER I ALT		145.325.844	160.139.346	143.887.083	157.068.921
Øvrige noter:					
Generel regnskabspraksis					1
Femårsoversigt					2
Nøgletal					3
Opdeling af koncernens og pensionskassens investeringsaktiver efter dagsværdihierarkiet					17
Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser					23
Basiskapital					24
Årets realiserede resultat					25
Udlæg fra basiskapitalen					26
Transaktioner med nærtstående parter					27
Specifikation af aktiver og deres afkast til markedsværdi					28
Risikooplysninger					29

Egenkapitalopgørelse

EGENKAPITALOPGØRELSE

(1.000 kr.)	Note	Koncern		Pensionskassen	
		2022	2021	2022	2021
Grundkapital					
Saldo pr. 1.1.		770.000	770.000	770.000	770.000
Grundkapital		770.000	770.000	770.000	770.000
Overført overskud					
Saldo pr. 1.1.		1.119.393	855.708	1.119.393	855.708
Årets totalindkomst	25	-203.916	269.441	-203.916	269.441
Andre reguleringer		0	114	0	114
Resultat gruppeforsikringer *		-29.582	-5.870	-29.582	-5.870
Overført overskud		885.895	1.119.393	885.895	1.119.393
Egenkapital i alt		1.655.895	1.889.393	1.655.895	1.889.393
En del af egenkapitalen er reserveret til fusionsbuffer**		295.700	450.000	295.700	450.000
Minoritetsinteresser					
Saldo pr. 1.1.		2.652.919	808.187	-	-
Minoritetsandele - nettotilgang		-1.647.908	1.611.132	-	-
Andel af årets resultat		-98.660	233.600	-	-
Minoritetsinteresser		906.351	2.652.919	-	-
Egenkapital i alt		2.562.246	4.542.312	-	-

* Skaderegnskabet for gruppeforsikringer udgør et underskud på 29,6 mio. kr. (2021: Underskud på 6 mio. kr.)

** I forbindelse med fusionen imellem DIP og JØP blev der reserveret en andel af egenkapitalen til dækning af uforudsete tab, som kunne materialisere sig i den ene eller den anden bestand i overgangsperioden. Ved udløb af overgangsperioden i 2020 blev det opgjort, at der anvendes 67,2 mio. kr. fra DIP's fusionsbuffer, samt der anvendes 87,1 mio. kr. fra JØPs fusionsbuffer. På generalforsamlingen i 2021 blev udlodningen af de resterende fusionsbuffer godkendt, og udlodningen forventes gennemført, når det systemteknisk er muligt.

Der henvises til note 26 for oplysning om udlæg fra basiskapitalen.

Noter

1. Generel regnskabspraksis

Generelt

Årsregnskabet og koncernregnskabet er aflagt i henhold til Lov om finansiel virksomhed, Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser og pensionskassens vedtægt.

Regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Ved regnskabsudarbejdelsen anvendes der skøn og vurderinger, som påvirker størrelsen af aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i indeværende og kommende år. De væsentligste skøn og vurderinger vedrører fastsættelse af dagsværdi på investeringsejendomme, dagsværdi af kapitalandele, herunder unoterede værdipapirer og fonde samt forudsætninger om fremtidig dødelighed, invaliditet, genkøb og omskrivning til fripolice ved opgørelsen af pensionshensættelser. For nærmere beskrivelse henvises til note 17 Opdeling af koncernens og pensionskassens aktiver efter dagsværdihierarkiet og note 19 Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter.

Værdiansættelsesteknikkerne anvendt til måling af investeringsaktivernes dagsværdier er beskrevet i afsnittet "Opdeling af koncernens og pensionskassens aktiver efter dagsværdihierarkiprincippet".

De anvendte skøn og vurderinger er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige, men som i sagens natur er behæftet med usikkerhed.

Pensionshensættelserne opgøres som nutidsværdien af bedste skøn af de forventede betalingsstrømme i henhold til de pensionsaftaler, som pensionskassen har indgået. Opgørelsen er baseret på forudsætninger om en række variable, heriblandt den fremtidige dødelighed og invaliditet, genkøb og omskrivning til fripolice.

Som bedste skøn for forudsætningerne vedrørende dødeligheden benyttes Finanstilsynets levetidsmodel og benchmark for levetidsforbedringer. Bedste skøn for de øvrige forudsætninger er fastlagt ud fra observationer i pensionskassen. Disse er anmeldt til Finanstilsynet i det tekniske grundlag.

Til opgørelse af værdien af pensionskassens hensættelser anvendes en rentekurve, som er fastlagt af EIOPA med VA-tillæg, godkendt af Finanstilsynet.

Administrationssatserne i opgørelsen er fastsat som bedste skøn over de faktiske omkostninger, bestanden forventes administreret for.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver i den periode, hvori de opstår. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening.

Indregning af finansielle aktiver og afledte finansielle instrumenter sker på handelsdagen, og aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde pensionskassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Aktiverne indregnes til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen. Finansielle aktiver måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå pensionskassen. Der indregnes en hensættelse, når der foreligger en retslig eller faktisk forpligtelse, og når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil blive effektueret, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi skal indregnes til dagsværdi.

Indregning af finansielle aktiver og afledte finansielle instrumenter sker på handelsdagen. Indregning ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra et finansielt aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis den er overdraget, og pensionskassen i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

(fortsætter)

Noter

1. Generel regnskabspraksis (fortsat)

De afledte finansielle instrumenter, som udgør en forpligtelse, indregnes til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen.

Hensatte forpligtelser måles til ledelsens bedste skøn over det beløb, hvormed forpligtelsen forventes at kunne indfries.

På balancedagen omregnes monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta. Ved omregning af beløb i balancen i fremmed valuta til danske kroner er anvendt balancedagens officielle valutakurs. Transaktioner i fremmed valuta i årets løb er omregnet til transaktionsdagens kurs. Såvel realiserede som urealiserede valutakursreguleringer indgår i resultatopgørelsen.

Anden totalindkomst præsenteres i forlængelse af resultatopgørelsen og indeholder poster, der efter gældende regler indregnes som anden totalindkomst.

Koncernregnskab

Koncernregnskabet omfatter virksomheder, hvor moderselskabet direkte eller indirekte ejer mere end 50 pct. samt virksomheder, hvor moderselskabet i øvrigt udøver en bestemmende indflydelse.

Koncernregnskabet udarbejdes efter fuld konsolidering og fremtræder som en sammenlægning af pensionskassen og dattervirksomhedernes resultatopgørelser og balancer, efter der er foretaget eliminering af indtægter og udgifter vedrørende transaktioner mellem pensionskassen og dattervirksomhederne samt eliminering af mellemværender, renter og kapitalandele.

Koncernregnskabet omfatter de virksomheder, som fremgår af note 12.

Noter

(mio.kr.)	2022	2021	2020	2019	2018 *
2. Femårsoversigt					
KONCERNEN					
Medlemsbidrag	6.452	6.076	5.466	5.027	4.607
Investeringsafkast	-20.359	18.334	9.040	13.227	-1.693
Pensionsydelse	-4.772	-4.905	-4.050	-4.039	-3.676
Pensionsmæssige driftsomkostninger	-62	-57	-57	-67	-53
Pensionsteknisk resultat	-495	310	-74	-59	-48
Pensionskassens andel af resultat	-204	269	-16	53	-279
Årets totalindkomst	-204	269	-16	53	-279
Pensionshensættelser	131.467	145.718	130.435	121.621	105.766
Ansvarlig lånekapital	6.578	7.555	6.675	6.420	7.651
Egenkapital	2.562	4.542	2.434	2.425	4.403
Aktiver	145.326	160.139	142.548	136.357	123.196
PENSIONS KASSEN					
Medlemsbidrag	6.452	6.076	5.466	5.027	4.607
Investeringsafkast	-20.260	18.101	9.040	13.256	-1.693
Pensionsydelse	-4.772	-4.905	-4.050	-4.039	-3.676
Pensionsmæssige driftsomkostninger	-62	-57	-57	-67	-53
Pensionsteknisk resultat	-396	77	-100	-88	-143
Pensionskassens andel af resultat	-204	269	-16	53	-279
Årets totalindkomst	-204	269	-16	53	-279
Pensionshensættelser	131.467	145.718	127.568	119.118	105.766
Ansvarlig lånekapital	6.578	7.555	6.675	6.420	7.651
Egenkapital	1.656	1.888	1.626	1.643	3.650
Aktiver	143.887	157.069	141.325	135.154	122.187

* Sammenligningstal er tilpasset som følge af fusionen mellem DIP og JØP, der er gennemført ved anvendelse af sammenlægningsmetoden med et vægtet gennemsnit mellem pensionskasserne.

Anvendt regnskabspraksis

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Noter

	2022	2021	2020	2019	2018 *
--	------	------	------	------	--------

3. Nøgletal

Afkastnøgletal

Afkast på gennemsnitsrenteprodukter (N1)	-12,9%	12,9%	7,0%	11,4%	-1,4%
Afkast på markedsrenteprodukter (N2)	-10,0%	13,1%	7,8%	12,4%	-3,1%
Risiko på markedsrenteprodukter (N3)	4,0	3,1	3,1	3,1	3,8

Omkostningsnøgletal

Omkostningsprocent af hensættelser (N4)	0,04%	0,04%	0,05%	0,06%	0,05%
Omkostninger pr. medlem, kr. (N5)	451	438	495	674	566

Forrentningsnøgletal

Egenkapitalforrentning efter skat (N6)	-11,5%	15,3%	-1,0%	3,3%	-4,4%
Forrentning af overskudskapital (N7)	-13,2%	12,9%	6,6%	10,6%	-1,6%

* Sammenligningstal er tilpasset som følge af fusionen mellem DIP og JØP, der er gennemført ved anvendelse af sammenlægningsmetoden med et vægtet gennemsnit mellem pensionskasserne.

Anvendt regnskabspraksis

Afkastnøgletal (N1-N3)

Afkastnøgletallene viser pensionskassens afkast på investeringerne af aktiverne efter afholdelse af investeringsomkostninger og giver derfor et mål for det investeringsafkast, der er til rådighed for medlemmerne og egenkapitalen.

Afkastnøgletallene er beregnet som pengevægtet afkast, som udtrykker den faktiske forrentning (relative værditilvækst), som er opnået i perioden, inklusive afkastet på nettoindbetalingerne i perioden. Det pengevægtede afkast beregnes som det opnåede afkast i kroner over perioden i forhold til den gennemsnitligt investerede kapital, hvor der tages hensyn til den tidsmæssige placering af ind- og udbetalinger i perioden.

Afkast relateret til gennemsnitsrenteprodukter (N1)

Viser afkastet før pensionsafkastskat i forhold til den gennemsnitlige forsikringsmæssige hensættelse for gennemsnitsrenteprodukter.

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed indeholder porteføljestyriingsgebyrer til kapitalforvaltere, direkte handelsomkostninger, depotgebyrer samt egne omkostninger til administration af investeringsaktiver.

Handelsomkostninger ved køb/salg af værdipapirer udgiftsføres separat under investeringsomkostninger.

Afkast relateret til markedsrenteprodukter (N2)

Viser afkastet før pensionsafkastskat i forhold til den gennemsnitlige forsikringsmæssige hensættelse for markedsrenteprodukter.

Risiko på markedsrenteprodukter (N3)

Alle markedsrenteprodukter skal risikomærkes med et risikotal mellem 1 og 7. Risikotallet kan anvendes til sammenligning af risikoen med andre markedsrenteprodukter.

Omkostnings- og resultatnøgletal (N4 - N5)

Omkostningsnøgletallene (N4 - N5) viser pensionskassens afholdte omkostninger til administration.

Omkostningsprocent af hensættelser (N4)

Viser omkostningerne målt i forhold til summen af de forsikringsmæssige hensættelser. Herved vises, hvor meget pensionskassens forrentningsevne ville blive nedsat, hvis afkastet var den eneste kilde til omkostningsdækning.

Omkostninger pr. medlem (N5)

Viser det bidrag til omkostninger, som hvert medlem ville betale, hvis omkostningerne blev fordelt ligeligt blandt dem.

Forrentningsnøgletal (N6 - N7)

Forrentningsnøgletallene vedrører den forrentning (afkast i forhold til kapitalandel), som pensionskassens medlemmer og kapitalindskydere, herunder egenkapitalen, har opnået.

Forrentnings- og afkastnøgletallene er beregnet som pengevægtede afkast.

(fortsætter)

Noter

---

3. Nøgletal (fortsat)

Egenkapitalforrentning efter skat (N6)

Viser årets resultat efter skat i forhold til den gennemsnitlige egenkapital.

Forrentning af overskudskapital efter skat (N7)

Forrentningen af overskudskapital efter skat viser årets afkast til MedlemsMidler og de særlige bonushensættelser sat i forhold til den gennemsnitlige markedsværdi.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
4. Medlemsbidrag				
Ordinære bidrag	5.569.729	5.252.305	5.569.729	5.252.305
Indskud	882.329	823.258	882.329	823.258
I alt	6.452.058	6.075.563	6.452.058	6.075.563
Bidrag, ordninger tegnet som led i ansættelsesforhold	6.288.618	5.914.921	6.288.618	5.914.921
Bidrag, individuelt tegnede ordninger	163.439	160.642	163.439	160.642
I alt	6.452.058	6.075.563	6.452.058	6.075.563
Heraf bidrag for markedsrenteprodukter	983.390	447.003	983.390	447.003
Bidrag fordelt efter medlemmernes bopæl:				
Danmark	6.401.831	6.015.837	6.401.831	6.015.837
Andre EU-lande	32.068	33.881	32.068	33.881
Øvrige lande	18.159	25.846	18.159	25.846
I alt	6.452.058	6.075.563	6.452.058	6.075.563
Antal ordninger, tegnet som led i ansættelsesforhold	109.994	104.988	109.994	104.988
Antal ordninger, individuelt tegnede ordninger	27.250	25.007	27.250	25.007
I alt	137.244	129.995	137.244	129.995

Anvendt regnskabspraksis

Medlemsbidrag og engangsindskud fra pensionsordninger indregnes i resultatopgørelsen for den periode, de vedrører. Indtægten fratrækkes arbejdsmarkedsbidrag. Bidrag fra investeringskontrakter i markedsrenteordninger indregnes direkte på balancen.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
5. Investeringsafkast				
Renteindtægter				
Renteindtægter, obligationer	494.938	428.430	265.844	308.440
Indeksregulering	43.223	9.029	43.223	9.029
Renteindtægter, andre	673.727	493.676	158.643	76.997
I alt	1.187.761	912.334	467.904	394.523
Udbytte af aktier mv.				
udbytte, aktier	1.471.844	1.990.067	564.665	831.606
I alt	1.471.844	1.990.067	564.665	831.606
Renter og udbytter mv. i alt	2.659.605	2.902.401	1.032.569	1.226.129
Kursreguleringer				
Investeringsejendomme	-1.000.970	1.229.165	-202.600	194.965
Kapitalandele	-6.125.822	13.939.233	1.527.060	3.524.130
Investeringsforeningsandele	-107.946	670.192	-107.946	670.192
Obligationer	-6.275.447	-450.229	-4.742.403	-644.542
Indlån i kreditinstitutter	40.714	28.819	43.161	-1.006
Finansielle instrumenter	-9.440.172	-566.571	-9.209.724	-569.917
I alt	-22.909.643	14.850.609	-12.692.452	3.173.822

Anvendt regnskabspraksis

Indtægter fra kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder indregnes og måles til dagsværdi med værdiregulering over resultat.

Pensionskassen foretager væsentlige regnskabsmæssige skøn og estimater ved målingen af primært unoterede kapitalandele, hvor værdiansættelsen er baseret på ikke-observerbare input.

Ved regnskabsudarbejdelsen anvendes der skøn og vurderinger, som påvirker størrelsen af aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i indeværende og kommende år. De væsentligste skøn og vurderinger vedrører fastsættelse af dagsværdi på investeringsejendomme, unoterede værdipapirer og fonde.

Indtægter af investeringsejendomme indeholder resultat ved drift af investeringsejendomme efter fradrag af udgift til ejendomsadministration. Regulering til dagsværdien af investeringsejendomme er indeholdt i posten kursregulering.

Såvel realiserede som urealiserede kursgevinster og -tab medtages i resultatopgørelsen. Værdireguleringer samt gevinster og tab, der kan henføres til valutaforskelle ved omregning til danske kroner, indgår ligeledes under denne post.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
6. Administrationsomkostninger				
Personaleudgifter	-111.627	-106.069	-111.627	-106.069
Andre administrationsomkostninger	-77.664	-79.926	-77.664	-79.926
Forvaltningsafgifter og handelsomkostninger	-198.720	-227.393	-12.293	-14.007
I alt	-388.011	-413.388	-201.584	-200.002
Administrationsomkostninger er fordelt på følgende måde:				
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-325.969	-355.941	-139.542	-142.555
Pensionsmæssige driftsomkostninger	-62.042	-57.447	-62.042	-57.447
I alt	-388.011	-413.388	-201.584	-200.002
Personaleudgifter specificeres således:				
Løn og vederlag	-86.685	-82.855	-86.685	-82.855
Pensionsbidrag	-9.945	-9.050	-9.945	-9.050
Andre udgifter til social sikring	-488	-495	-488	-495
Lønsumsafgift	-14.509	-13.669	-14.509	-13.669
I alt	-111.627	-106.069	-111.627	-106.069
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	95	90	95	90

P+'s ledelse og ledende medarbejdere er identificeret som pensionskassens risikotagere, idet de har en væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil.

P+' lønpolitik, vedtaget på generalforsamlingen i 2022, fremgår af pplus.dk. Lønpolitikken gennemgås årligt af bestyrelsen.

Vederlag til risikotagere:

Løn og vederlag*	-34.583	-31.753	-34.583	-31.753
I alt	-34.583	-31.753	-34.583	-31.753

* 2022: Løn og vederlag til 22 medarbejdere (2021: 21 medarbejdere).

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
6. Administrationsomkostninger (fortsat)				
Vederlag til bestyrelse og direktion:				
Løn, vederlag og honorar	-5.605	-5.473	-5.605	-5.473
I alt	-5.605	-5.473	-5.605	-5.473

Der er ikke aftalt bonusprogrammer, anden variabel vederlæggelse eller særlige pensionsforpligtelser for direktionen. Direktionen kan opsiges med 12 måneders varsel fra pensionskassens side. Der er ingen variabel aflønning af bestyrelsen.

Oplysninger om bestyrelsesmedlemmers individuelle vederlag fremgår af rapport om ledelsens aflønning for 2022, som kan ses på www.pplus.dk/om-os/resultater-og-finansiel-information/arsrapporter.

Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor EY

Godkendt Revisionspartnerselskab

Lovpligtig revision af årsregnskabet	-1.391	-1.299	-546	-506
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-460	-876	-460	-608
Skatterådgivning	-120	-130	-120	-116
Andre rådgivningsopgaver	-242	-178	-242	-178
I alt	-2.212	-2.483	-1.368	-1.408

Honorarer for ikke-revisionsydelser leveret af EY Godkendt Revisionspartnerselskab i 2022 vedrører assistance og rådgivning i forbindelse med ESG-rapportering, afgivelse af erklæringer, skatte- og momsrådgivning samt anden regnskabsmæssig rådgivning.

Anvendt regnskabspraksis

Omkostninger i P+ koncernen bliver fordelt til forretningsområderne Investering og Administration. Omkostninger, som ikke umiddelbart kan henføres udelukkende til en af disse kategorier, fordeles på baggrund af en vægtet vurdering.

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed indeholder porteføljestyriingsgebyrer til kapitalforvaltere, direkte handelsomkostninger, depotgebyrer samt egne omkostninger til administration af investeringsaktiver.

Handelsomkostninger ved køb/salg af værdipapirer udgiftsføres separat under investeringsomkostninger.

De samlede administrative omkostninger omfatter løn og pension samt andre administrative omkostninger, som fordeles imellem pensionsmæssige driftsomkostninger og investeringsaktivitet i forhold til medgået ressourceforbrug.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
7. Pensionsafkastskat				
Årets pensionsafkastskat - individuel	-1.162.000	-594.384	-1.162.000	-594.384
Årets pensionsafkastskat - institut	0	-356.003	0	-356.003
Årets regulering af udskudt PAL-aktiv	4.316.298	-1.840.793	4.316.298	-1.840.793
Regulering af pensionsafkastskat for tidligere år	55.403	10.990	55.403	10.990
I alt	3.209.701	-2.780.190	3.209.701	-2.780.190
Skattesats	15,3%	15,3%	15,3%	15,3%
Årets regulering af udskudt PAL-aktiv				
Udskudt PAL-aktiv pr. 1.1.	0	1.835.199	0	1.835.199
Regulering af udskudt PAL-aktiv for tidligere år	0	5.594	0	5.594
Årets regulering af udskudt PAL-aktiv	4.316.298	-1.840.793	4.316.298	-1.840.793
Udskudt PAL aktiv pr. 31.12.	4.316.298	0	4.316.298	0
Beskatningsgrundlag - institut PAL	-20.259.603	15.794.136	-20.259.603	15.794.136
Beskatningsgrundlag - individuel PAL	-7.951.492	-3.645.172	-7.951.492	-3.645.172
Lempelser m.m.	0	-117.637	0	-117.637
Beskatningsgrundlag - institut PAL efter fradrag af individuel PAL	-28.211.095	12.031.327	-28.211.095	12.031.327
Årets regulering af udskudt PAL-aktiv (15,3 pct.)	4.316.298	-1.840.793	4.316.298	-1.840.793

Anvendt regnskabspraksis

P+ betaler dansk pensionsafkastskat (PAL) af afkastet af alle investeringer. PAL beregnes som udgangspunkt i P+'s samlede investeringsafkast, beskatningsgrundlaget opgøres efter lagerprincippet og omfatter således både realiserede og urealiserede afkast, dog fratrukket udenlandske skattebetalinger, så dobbeltbeskatning samt udgifter til formueforvaltningsomkostninger minimeres.

Posten pensionsafkastskat (PAL) indeholder både individuel PAL og institut-PAL. Instituttets pensionsafkastskat beregnes som 15,3 pct. af det skattepligtige afkast, men efter fradrag af det individuelle PAL-grundlag. Det individuelle grundlag for pensionsafkastskat beregnes ud fra det afkast, der tilskrives kundernes depoter og MedlemsMidler.

Koncernens ejendomsselskaber er under visse betingelser fritaget fra selskabsskat. Betingelserne er, at mindst 90 pct. af selskabernes aktiver består af fast ejendom. Betingelserne har været opfyldt i regnskabsåret. Afkastet af ejendomsselskaberne indgår således i pensionskassens grundlag for beregning af PAL-skat.

Aktuel PAL-skat indregnes i balancen som beregnet PAL for året reguleret for PAL fra tidligere år. PAL-skat afregnes senest den 31. maj i det efterfølgende år.

Udskudte PAL-aktiver indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt enten ved udligning i PAL-skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte PAL-forpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt PAL-skat måles på grundlag af de skatteregler, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte PAL-skat forventes udløst som aktuel PAL-skat.

Skattestyrelsen har genoptaget pensionskassens opgørelse af pensionsafkastskat (PAL) for indkomståret 2018. Det er pensionskassens forventning, at det ikke vil medføre væsentlige ændringer til tidligere opgjorte skatter. Der er imidlertid usikkerhed forbundet hermed.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
8. Pensionsydelser				
Alderspension	-2.547.267	-2.516.674	-2.547.267	-2.516.674
Invalidepension	-240.821	-216.031	-240.821	-216.031
Ægtefællepensioner	-354.087	-351.499	-354.087	-351.499
Børnepensioner	-70.285	-64.994	-70.285	-64.994
Ratepensioner	-199.487	-184.896	-199.487	-184.896
Løbende pensioner	-3.411.947	-3.334.094	-3.411.947	-3.334.094
Engangsydelser ved pension	-159.664	-152.351	-159.664	-152.351
Engangsydelser ved død	-4.950	-2.995	-4.950	-2.995
Udtrædelsesgodtgørelser	-798.654	-1.077.762	-798.654	-1.077.762
MedlemsMidler	-254.158	-211.944	-254.158	-211.944
Forsikringspræmier	-142.799	-125.955	-142.799	-125.955
I alt	-4.772.172	-4.905.101	-4.772.172	-4.905.101

Anvendt regnskabspraksis

Pensionsydelser omfatter årets udbetalte ydelser på pensionsordninger og MedlemsMidler samt betalinger til gruppelebensordninger og ulykkesforsikringer. Pensionsydelser fra investeringskontrakter i markedsrenteordninger indregnes direkte i balancen.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
9. Immaterielle anlægsaktiver				
Anskaffelsessum pr. 1.1.	64.688	56.577	64.688	56.577
Årets tilgang	23.458	14.352	23.458	14.352
Årets afgang	-13.784	-6.241	-13.784	-6.241
Anskaffelsessum pr. 31.12.	74.362	64.688	74.362	64.688
Afskrivninger pr. 1.1.	49.122	38.663	49.122	38.663
Årets afskrivninger	12.394	16.700	12.394	16.700
Afskrivninger pr. 31.12.	47.732	49.122	47.732	49.122
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	26.630	15.566	26.630	15.566

Anvendt regnskabspraksis

Under posten "Immaterielle aktiver" indgår anskaffelser af software samt udviklingsomkostninger til interne udviklingsprojekter, der er identificerbare, ikke-monetære, under pensionskassens kontrol og det forventes at medføre fremtidige økonomiske fordele. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden som omkostningerne afholdes.

På tidspunktet for første indregning måles immaterielle aktiver til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen, indtil det tidspunkt hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Efterfølgende måles aktiverne til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Der forventes ingen scrapværdi.

Afskrivninger foretages fra tidspunktet for færdiggørelsen lineært over 3 år.

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle aktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv eller en gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

10. Materielle anlægsaktiver

Anskaffelsessum pr. 1.1.	782	695	782	695
Årets tilgang	0	87	0	87
Anskaffelsessum pr. 31.12.	782	782	782	782
Afskrivninger pr. 1.1.	319	173	319	173
Årets afskrivninger	134	146	134	146
Afskrivninger pr. 31.12.	453	319	453	319
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	329	463	329	463

Anvendt regnskabspraksis

Under posten "Materielle aktiver" indgår driftsmidler.

Driftsmidler vedrører primært anskaffelse af IT-udstyr og biler og måles på tidspunktet for første indregning til kostpris og efterfølgende til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Afskrivninger foretages lineært over aktivernes forventede brugstid.

Der indregnes scrapværdi på enkelte aktivtyper. De forventede brugstider er 3 år.

Den regnskabsmæssige værdi af materielle aktiver vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv eller en gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
11. Investeringsejendomme				
Anskaffelsessum pr. 1.1.	4.213.491	5.234.659	505.331	523.529
Årets tilgang	65.739	160.618	3.654	3.736
Årets afgang	-177.530	-1.181.787	-10.969	-21.934
Anskaffelsessum pr. 31.12.	4.101.700	4.213.491	498.016	505.331
Opskrivninger pr. 1.1.	5.865.641	5.400.017	1.325.159	1.169.471
Årets opskrivning	378.370	1.318.089	66.632	198.144
Tilbageførte opskrivninger	-206.859	-852.465	-15.832	-42.456
Opskrivninger pr. 31.12	6.037.152	5.865.641	1.375.958	1.325.159
Nedskrivninger pr. 1.1.	646.182	595.960	112.276	107.659
Årets nedskrivninger	1.183.926	50.222	282.352	4.617
Tilbageførte nedskrivninger	-23.334	0	0	0
Nedskrivninger pr. 31.12.	1.806.773	646.182	394.628	112.276
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12. før markedsrenteprodukter	8.332.078	9.432.950	1.479.347	1.718.214
Markedsrenteprodukter	-239.536	-219.230	-43.110	-41.414
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	8.092.542	9.213.720	1.436.237	1.676.800
Vægtet gennemsnit af diskonteringssats, bolig	5,99%	5,57%	6,53%	5,27%
Vægtet gennemsnit af diskonteringssats, erhverv	6,97%	5,09%	6,50%	4,36%

Ændringer i afkastkravet påvirker dagsværdien for koncernens investeringsejendomme. En forøgelse af afkastkravet med 0,25 pct. vil reducere den samlede dagsværdi for investeringsejendommene i koncernen med 293 mio. kr.

I forbindelse med værdiansættelse af investeringsejendommene er der i efteråret 2022 indhentet eksterne mæglervurderinger.

Anvendt regnskabspraksis

Investeringsejendomme måles efter første indregning til dagsværdi. Ejendommenes dagsværdi opgøres efter DCF-metoden (Discounted Cash Flow), hvor forventede indtægter og omkostninger for en 20-årig budgetperiode plus terminal år indregnes. Cashflow-perioden kan tilpasses i enkelte tilfælde, hvis det af ledelsen vurderes, at der er særlig forhold omkring ejendommen, hvor en tilpasset cashflow-periode vil være retvisende. Nutidsværdien opgøres ved diskontering med et for hver ejendom individuelt fastsat forrentningskrav (afkastprocent).

Afkastprocenten afhænger af beliggenhed, ejendomstype og anvendelsesmulighed, indretning og vedligeholdelsesstand samt lejekontraktens løbetid, lejeregulering og lejerens bonitet. Til understøttelse af dagsværdiopgørelsen er der indhentet eksterne mæglervurderinger.

Koncernens andele i interessentskaber, der ejer fast ejendom, indgår i regnskabet under regnskabsposterne investeringsejendomme som følge af pro-rata konsolidering.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
12. Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder før markedsrenteprodukter	-	-	56.105.962	64.386.120
Markedsrenteprodukter	-	-	-1.634.997	-1.545.610
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	-	-	54.470.965	62.840.510

Selskab	Hjemsted	Andel af kapitalen	Resultat iflg. seneste årsrapport	Egenkapital iflg. seneste årsrapport
Ambassadegården Holding ApS	København	100%	-22.424	207.514
P/S Kalkværksgrundene	København	100%	1.389	67.377
Carl RE Holding P/S	Frederiksberg	100%	-16.470	314.070
Carl RE Holding Komplementar ApS	Frederiksberg	100%	6	188
Ejendomsselskabet DIP A/S	København	100%	-47.306	487.039
Ejendomsselskabet Pile-Bo A/S	København	100%	-80.941	695.860
Ejendomsaktieselskabet Provstebo	København	100%	-5.553	82.638
Ejendomsselskabet ved Søerne A/S	København	100%	-128.536	717.213
EMD High Income Credit US (MS)	København	100%	-473.944	3.424.255
EMD High Income Credit III	København	100%	89.027	1.286.065
EMD Inv afd II obl (PIMCO)	København	100%	-856.075	2.028.119
EMD Inv afd III (Stone Harbor)	København	100%	-101.895	1.180.782
EMD Inv afd IV (Wellington)	København	100%	-219.326	1.045.667
EMD Inv. High Income Credit	København	100%	-358.388	2.789.835
EMD Inv. DSCQ/Beta Enhanced	København	100%	-342.747	1.294
EMD Invest Danske Aktier I	København	100%	-21.796	190.826
EMD Invest Danske Aktier II	København	100%	-615.561	2.920.437
EMD Invest Emerging Markets Indeks	København	100%	-450.112	2.640.711
EMD Invest Europæiske Aktier I	København	100%	-453.906	42.311
EMD Invest Globale Aktier I	København	100%	-895.019	4.364.115
EMD Invest Globale Aktier II	København	100%	-448.192	3.037.135
EMD Invest Globale Aktier III	København	100%	-1.006.763	6.300.387
EMD Inv. Local Currency I	København	100%	-26.193	782.938
EMD Invest Verdensindeks	København	100%	-2.512.546	15.188.573
HL P Plus ESG Co-Invest Fund I*	United States	100%	0	82.751
Kapitalforeningen Danske Invest afd. 19 Global EM	København	100%	-439.526	2.010.247
Pension Private Equity ApS	København	100%	-20	512
Pension Private Equity I K/S	København	100%	-31	650
Pension Private Equity K/S II	København	100%	-4.585	14.054
Pension Private Equity K/S III	København	100%	56.341	161.521
Pplus Erhvervsejendomme Holding K/S	København	100%	-219.052	1.328.763
Pplus Erhvervsejendomme Komplementar ApS	København	100%	52	387
Pplus Re Capital A/S	København	100%	-114.305	339.727
Ottilia Re Holding P/S	København	100%	-32.824	629.059
Ottilia Re Holding Komplementar ApS	København	100%	5	213
Struenseegården ApS	København	100%	-14.528	197.983
Whitehelm Infrastructure Debt	England	100%	39.734	1.165.894

* Resultat og egenkapital i henhold til seneste periodeberetning.

De tilknyttede virksomheder beskæftiger sig med administration, investering i ejendomme samt øvrige investeringer i noterede og unoterede aktiver. Der kan i de tilknyttede virksomheder være datterselskaber, hvor ejerandelen ikke er 100 pct.

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021

12. Kapitalandele i tilknyttede virksomheder (fortsat)

Anvendt regnskabspraksis

Tilknyttede virksomheder er dattervirksomheder, hvor pensionskassen har bestemmende indflydelse. Det er som udgangspunkt tilfældet, når pensionskassen har mere end 50 pct. af stemmerettighederne, og det vurderes, at der ikke er minoritetsinteresser, der ejer en væsentlig andel af den tilknyttede virksomhed. Definitionen på, hvorvidt P+ har bestemmende indflydelse, er defineret ud fra, om P+ direkte kan påvirke aktiviteter, ledelsesstrukturen og andre væsentlige økonomiske dispositioner.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder er opgjort i overensstemmelse med pensionskassens anvendte regnskabspraksis og værdiansættelsesprincipper. Koncerninterne lån ydes i henhold til skriftlige aftaler og er på markedsvilkår. Udlån til tilknyttede selskaber måles til amortiseret kostpris.

13. Kapitalandele i associerede & fællesledede virksomheder

Kapitalandele i associerede og fællesledede virksomheder før markedsrenteprodukter	8.735.942	8.413.129	8.735.942	8.413.129
Markedsrenteprodukter	-254.576	-201.960	-254.576	-201.960
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	8.481.366	8.211.169	8.481.366	8.211.169

Selskab	Hjemsted	Andel af kapitalen	Resultat iflg. seneste årsrapport	Egenkapital iflg. seneste årsrapport
Absalon Loan Fund Class A**	Irland	34%	1	126
Actis Asia Real Estate Fund**	Asien	34%	291.371	1.434.811
Actis Asia Real Estate Fund 2**	Asien	22%	192.209	697.113
Altius Private Equity Fund LP *	England	25%	-3.452	32.979
Altius Associates Private Equity Fund II, LP*	England	50%	2.934	356.607
Asgard Fixed Income Risk Premia Fund**	Irland	31%	22.356	4.126.011
AXA Kronborg**	Irland	35%	6	45
Barings Global Spec Sit.Cr. 3*	Luxembourg	28%	-154.381	1.694.088
Berlin Wohnung Invest K/S*	Nyborg	40%	-77.628	369.934
Danish Real Estate Credit ApS	København	48%	-23	142
Danish Real Estate Credit I K/S	København	48%	8.339	152.758
H.I.G.Garland Co-Invest.Vehicle, LP*	Nord Amerika	21%	-2.996	522.528
IWC Timberland Partners I K/S**	København	41%	36.755	923.424
LCM Partners CO VI SLP*	Luxembourg	41%	69.057	830.968
Nordea European Rates Opportunity Fund**	Luxembourg	37%	55.445	1.320.894
Saga V New USD-B K/S	København	22%	17.338	225.449
Saga V USD-B K/S	København	22%	53.604	213.245

* Resultat og egenkapital i henhold til seneste periodeberetning.

** Regnskabet er ikke aflagt for 2022, derfor er senest offentlig tilgængelig årsrapport medtaget.

De associerede virksomheder beskæftiger sig med investering i ejendomme, samt øvrige investeringer i noterede og unoterede aktiver.

Anvendt regnskabspraksis

Posten indeholder virksomheder, hvor pensionskassen som udgangspunkt har mellem 20 og 50 pct. af stemmerettighederne samt fællesledede virksomheder. Det vurderes dog for den enkelte virksomhed, om pensionskassen har betydelig indflydelse ud fra muligheden for at påvirke aktiviteter, ledelsesstruktur og andre væsentlige økonomiske dispositioner.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi med udgangspunkt i virksomhedens senest aflagte regnskab.

Kapitalandele i associerede og fællesledede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi med udgangspunkt i virksomhedens senest aflagte regnskab.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
14. Andre finansielle investeringsaktiver				
Afledte finansielle instrumenter				
Swaptionskontrakter*	0	790.212	0	790.212
Renteswaps	-2.016.410	190.435	-1.735.673	188.379
Aktieoptionskontrakter/aktiefutures	-937.387	487.289	-937.387	487.289
Valutaterminsforretninger	74.311	-1.190.080	74.311	-1.190.080
	-2.879.486	277.856	-2.598.749	275.800
Markedsrenteprodukter	-143.123	-166.333	-141.256	-165.647
Regnskabsmæssig værdi i alt pr. 31.12.	-3.022.609	111.523	-2.740.005	110.153
Indregnet i balancen:				
Øvrige investeringsaktiver (aktiver)	63.280	804.381	0	775.307
Øvrige investeringsaktiver (passiver)	-3.085.889	-692.858	-2.740.005	-665.154
I alt netto	-3.022.609	111.523	-2.740.005	110.153
Modtaget i sikkerhedsstillelse	7.124.204	4.280.317	7.124.204	4.280.317
Afgivet i sikkerhedsstillelse	-5.756.303	-667.175	-5.756.303	-667.175
Markedsværdi af obligationer afgivet/modtaget som sikkerhedsstillelse til modparter i alt	1.367.901	3.613.142	1.367.901	3.613.142

* Pensionskassens swaptionskontrakter er udløbet.

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021

14. Andre finansielle investeringsaktiver (fortsat)

Anvendt regnskabspraksis

Kapitalandele

Kapitalandele samt kapitalandele i associerede samt tilknyttede virksomheder indregnes og måles til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen. Væsentlige regnskabsmæssige skøn og estimater knytter sig primært til målingen af noterede kapitalandele, hvor værdiansættelsen er baseret på ikke-observerbare input.

Obligationer

Obligationer måles til dagsværdi fastsat ud fra den pris, der vil blive modtaget ved salg eller den pris, der skal betales ved en normal transaktion mellem markedsdeltagere på balancedagen. Dagsværdien af udtrukne børsnoterede obligationer opgøres til nutidsværdien af obligationerne.

Hvis der ikke findes et aktivt marked, fastsættes dagsværdien på grundlag af værdiansættelsesteknikker, der har til formål at fastlægge den transaktionspris, som ville fremkomme mellem uafhængige parter.

Ændringer til dagsværdien indregnes løbende i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Sikrede udlån

Udlån med pant i fast ejendom og andre udlån måles til dagsværdien på balancedagen.

Sikrede udlån benytter pensionskassen til at afdække pensionskassens renterisiko.

Indlån kreditinstitutter

Indlån i kreditinstitutter måles til amortiseret kostpris.

Afledte finansielle instrumenter

Pensionskassen benytter forskellige afledte finansielle instrumenter fx renteswaps, aktieindeksfutures og valutaterminskontrakter, som en del af pensionskassens risikostyring og afdæknings- og investeringsstrategi. Renteswaps har som primært formål at afdække rentefølsomheden på pensionskassens langsigtede forpligtigelser. Valutaterminskontrakterne har til formål at afdække valutarisici på investeringer i udenlandsk valuta. Pensionskassen anvender også finansielle instrumenter til at understøtte pensionskassens investeringsprincipper og har til formål at bidrage med afkast, der diversificerer pensionskassens balance yderligere.

Afledte finansielle instrumenter er kendetegnet ved, at værdien afhænger af udviklingen i værdien af et underliggende instrument, indeks eller lignende. Efterhånden som værdierne ændres, stilles eller modtages der sikkerhed over for modparterne.

Værdipapirer, der som led i sikkerhedsstillelse og kun formelt er overdraget til pensionskassens eje, indregnes ikke i balancen, idet pensionskassen ikke bærer risiko og afkast på disse. Tilsvarende indregnes værdipapirer, som pensionskassen kun formelt har overdraget til modparter som led i sikkerhedsstillelse, fortsat i balancen.

Afledte finansielle instrumenter og sikrede udlån indregnes første gang på handelsdagen til dagsværdi og måles efterfølgende ligeledes til dagsværdi. For afledte finansielle instrumenter, der handles på en markedsplads, anvendes den offentligt tilgængelige markedskurs. For afledte finansielle instrumenter, der ikke handles på en markedsplads, anvendes forskellige anerkendte værdiansættelsesmetoder afhængig af instrumenttype.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter og sikrede udlån indregnes løbende i resultatopgørelsen. Afledte finansielle instrumenter med positiv dagsværdi indregnes i balancen som et aktiv, og afledte finansielle instrumenter med negativ dagsværdi indregnes i balancen som en forpligtelse.

Værdipapirer, stillet eller modtaget som sikkerhed

Såfremt der er afgivet værdipapirer i form af sikkerhedsstillelse eller modtaget sikkerhedsstillelse fra modparter, indregnes dette ikke som en del af de finansielle instrumenter.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
15. Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter				
Anvendt regnskabspraksis				
Investeringsejendomme	239.536	219.230	43.110	41.411
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-	-	1.634.997	1.545.610
Udlån til tilknyttede virksomheder	-	-	32.640	25.030
Kapitalandele i associerede virksomheder	254.576	201.960	254.576	201.960
Udlån til associerede virksomheder	0	74	0	74
Kapitalandele	1.795.985	1.563.177	700.023	492.307
Investeringsforeningsandele	383.112	348.059	379.061	345.471
Obligationer	1.120.796	1.041.653	773.693	746.569
Indlån i kreditinstitutter	25.464	24.041	3.236	1.164
Afledte finansielle instrumenter	143.123	167.049	141.256	165.647
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	3.962.592	3.565.243	3.962.592	3.565.243

Anvendt regnskabspraksis

Værdien af investeringsaktiverne tilknyttet markedsrenteordningerne udgør markedsrenteordningernes forholdsmæssige andele af investeringsaktiverne.

16. Tilgodehavender

Af andre tilgodehavender udgør REPO mellemværende	599.289	8.170.447	599.289	8.170.447
--	----------------	------------------	----------------	------------------

Repomellemværender omfatter modtagne beløb under repoforretninger, hvilket vil sige salg af værdipapirer, hvor der samtidig træffes aftale om tilbagekøb på et senere tidspunkt.

Anvendt regnskabspraksis

Andre tilgodehavender omfatter repo-reverse mellemværende. Købte værdipapirer i forbindelse med reverse-forretninger, der samtidig med købet er solgt tilbage på et senere aftalt tidspunkt, indregnes ikke i balancen. Afgivne beløb indregnes som et tilgodehavende og forrentes i henhold til reverseaftalen. Tilgodehavende i forbindelse med repo-reverse mellemværende måles til dagsværdi.

Noter

(1.000 kr.)

17. Opdeling af koncernens og pensionskassens aktiver efter dagsværdihierarkiet

Pensionskassens aktiver indregnes i balancen til dagsværdi. Ved opgørelsen af dagsværdi anvendes et forud defineret dagsværdihieraki bestående af 3 niveauer. Specificering af niveauerne fremgår af noten om anvendt regnskabspraksis. Opgørelsen indeholder både aktiver og forpligtelser.

Måling af noterede investeringer er påvirket af ledelsesmæssige skøn, ligesom ændringer i forudsætninger og den anvendte metode kan have væsentlig indvirkning på dagsværdimålingen. I visse tilfælde kan værdiansættelsen ikke alene baseres på observerbare markedsdata. I så fald anvendes værdiansættelsesmodeller, der kan indebære skøn over fremtidige forhold som karakteren af den aktuelle markedssituation. Det område med største skøn i værdiansættelsen er fastlæggelsen af markedsværdien på illikvide markeder.

	Dagsværdi 31.12.2022	Dagsværdi 31.12.2021	Dagsværdi- hierarki	Anvendt værdi- ansættelses- metode	Dagsværdiernes følsomhed over for 1 pct. ændring **
Afledte finansielle instrumenter					
Noterede	-937.387	487.289	1	Noteret pris	
Observerbare input	-1.661.362	-211.489	2	Rapporteret dagsværdi	
Ikke observerbare input	-	-	3	Afkastbaseret model	
Afledte finansielle instrumenter, total	-2.598.749	275.800			
Ejendomsfonde					
Noterede	-	-	1	Noteret pris	
Observerbare input	-	-	2	Rapporteret dagsværdi	
Ikke observerbare input	8.134.686	7.395.408	3	Afkastbaseret model	Ved ændring på +/- 1 procent- point ændres markedsværdien med 27.448/28.508 t.kr.
Ejendomsfonde, total	8.134.686	7.395.408			

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)

17. Opdeling af koncernens og pensionskassens aktiver efter dagsværdihierarkiet (fortsat)

	Dagsværdi 31.12.2022	Dagsværdi 31.12.2021	Dagsværdi- hierarki	Anvendt værdi- ansættelses- metode	Dagsværdiernes følsomhed over for 1 pct. ændring **
Infrastrukturfonde					
Noterede	-	-	1	Noteret pris	
Observerbare input	-	-	2	Rapporteret dagsværdi	
Ikke observerbare input	8.280.626	6.268.339	3	Afkastbaseret model	Ved ændring på +/- 1 procent- point ændres markedsværdien med 91.110/71.080 t.kr.
Infrastrukturfonde, total	8.280.626	6.268.339			
Investeringsjendomme					
Noterede	-	-	1	Noteret pris	
Observerbare input	-	-	2	Rapporteret dagsværdi	
Ikke observerbare input	7.487.009	8.574.501	3	Afkastbaseret model	Ved ændring på +/- 1 procent- point ændres markedsværdien med 7.562/7.412 t.kr.
Investeringsjendomme, total	7.487.009	8.574.501			
Investeringsforeninger					
Noterede	50.929.816	59.356.776	1	Noteret pris	
Observerbare input	-	3.555	2	Rapporteret dagsværdi	
Ikke observerbare input	-	-	3	Afkastbaseret model	
Investeringsforeninger, total	50.929.816	59.360.331			
Kreditinvesteringer					
Noterede	2.562.391	2.625.712	1	Noteret pris	
Observerbare input	14.284.229	14.837.369	2	Rapporteret dagsværdi	
Ikke observerbare input	12.533.995	10.896.565	3	Afkastbaseret model	Ved ændring på +/- 1 procent- point ændres markedsværdien med 66.677/89.727 t.kr.
Kreditinvesteringer, total	29.380.615	28.359.646			

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)

17. Opdeling af koncernens og pensionskassens aktiver efter dagsværdihierarkiet (fortsat)

	Dagsværdi 31.12.2022	Dagsværdi 31.12.2021	Dagsværdi- hierarki	Anvendt værdi- ansættelses- metode	Dagsværdiernes følsomhed over for 1 pct. ændring **
Obligationer					
Noterede	26.405.641	38.408.959	1	Noteret pris	
Observerbare input	729.437	769.470	2	Rapporteret dagsværdi	
Ikke observerbare input	-		3	Afkastbaseret model	
Obligationer, total	27.135.079	39.178.429			
Private Equity fonde					
Noterede	-	-	1	Noteret pris	
Observerbare input	-	-	2	Rapporteret dagsværdi	
Ikke observerbare input	6.917.499	5.865.833	3	Afkastbaseret model	Ved ændring på +/- 1 procent- point ændres markedsværdien med 62.895/80.975 t.kr.
Private Equity fonde, total	6.917.499	5.865.833			
Skovfonde					
Noterede	-	-	1	Noteret pris	
Observerbare input	-	-	2	Rapporteret dagsværdi	
Ikke observerbare input	430.863	488.710	3	Afkastbaseret model	Ved ændring på +/- 1 procent- point ændres markedsværdien med 2.509/2.509 t.kr.
Skovfonde, total	430.863	488.710			

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)

17. Opdeling af koncernens og pensionskassens aktiver efter dagsværdihierarkiet (fortsat)

	Infrastruktur- fonde	Ejendoms- fonde	Skovfonde	Private Equity
01.01.2022	6.268.339	7.395.408	488.710	5.865.833
Overførsel til/fra andre niveauer *				
Indskud /Køb	950.311	185.608	-	-
Udbytte / Salg	-	-	-85.435	813.662
Kursregulering	1.061.976	553.669	27.588	238.004
31.12.2022	8.280.626	8.134.686	430.863	6.917.499

	Investerings- ejendomme	Kredit- investeringer
01.01.2022	8.574.501	10.896.565
Overførsel til/fra andre niveauer *	-	-
Indskud /Køb	-	1.102.346
Udbytte / Salg	-664.546	-
Kursregulering	-422.945	535.084
31.12.2022	7.487.009	12.533.995

Ejendoms-, infrastruktur-, Private Equity- og skovfonde er klassificeret som kapitalandele.

* Opgørelsen til dagsværdi er baseret på modtagne rapporteringer fra relevante selskaber, hvor underliggende aktiver og forpligtelser værdiansættes efter anerkendte dagsværdiansættelsesprincipper såsom DCF, afkastmetoden, multipel analyse. Afviger rapporteringsdato fra balancedagen, korrigeres der for betydelige ændringer i markedsobservationer samt idiosynkratiske risici for den enkelte investering. Der er taget højde for de markedsforhold, der er gældende for de markeder, investeringen tilhører. Der bliver løbende foretaget kvalitetssikring og controlling af de modtagende rapporteringer og input til værdifastsættelsen.

** Ændring i de underliggende aktiver og forpligtelser.

Pensionskassen værdiansætter aktiver efter gældende regnskabsregler i følgende niveauer:

Niveau 1 er officielle kurser (ikke-regulerede) på aktive markeder for identiske aktiver eller forpligtelser, som virksomheden har adgang til på målingstidspunktet. Findes der et aktivt marked for børsnoterede kapitalandele, obligationer, afledte finansielle instrumenter m.m., måles dagsværdien som udgangspunkt til lukkekursen på balancedagen.

Niveau 2 er observerbare input for aktivet eller forpligtelsen enten direkte (dvs. som kurser) eller indirekte (dvs. afledt af kurser), som ikke indgår i niveau 1. Er der ikke noteret en lukkekurs, anvendes en anden offentlig kurs, der må antages bedst at svare hertil i form af indikative priser fra banker/brokere. For noterede papirer, hvor lukkekursen ikke afspejler dagsværdien, anvendes valueringsteknikker eller andre observerbare oplysninger til fastlæggelse af dagsværdien. Afhængigt af aktivets eller passivets karakter kan der være tale om beregning ud fra grundlæggende parametre som rente, valutakurser og volatilitet eller ved sammenligning med handelspriser for sammenlignelige instrumenter.

Niveau 3 er input til måling af aktivet eller forpligtelsen, som ikke er baseret på observerbare markedsdata, da data enten ikke er tilgængelige eller ikke skønnes at være brugbare til fastsættelsen af dagsværdi. I stedet anvendes oplysninger om udviklingen i investeringen, de finansielle markeder og ændringer risikofaktorerne for investeringen til at værdiansætte aktivet.

Der overføres kun mellem kategorierne i værdiansætteshierarkiet, såfremt der er ændringer i tilgængelige data til brug for værdiansættelse.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
18. Ansvarlig lånekapital				
MedlemsMidler 15 år*				
Saldo 1.1.	3.342.585	3.030.989	3.342.585	3.030.989
Rente	-340.586	325.817	-340.586	325.817
Udbetaling	-199.927	-176.784	-199.927	-176.784
Opbygning af MedlemsMidler	0	1	0	1
Dækning af tab**	-40.138	7.232	-40.138	7.232
Risikoforrentning	35.027	155.330	35.027	155.330
Årets ændring	-545.624	311.596	-545.624	311.596
Saldo pr. 31.12.	2.796.961	3.342.585	2.796.961	3.342.585
MedlemsMidler				
Saldo 1.1.	4.212.913	3.643.533	4.212.913	3.643.533
Rente	-431.440	405.678	-431.440	405.678
Udbetaling	-114.526	-113.996	-114.526	-113.996
Opbygning af MedlemsMidler	122.102	111.393	122.102	111.393
Overførsel fra egenkapitalen	-1.089	-482	-1.089	-482
Dækning af tab**	-50.604	-19.935	-50.604	-19.935
Risikoforrentning	44.148	186.722	44.148	186.722
Årets ændring	-431.409	569.380	-431.409	569.380
Saldo pr. 31.12.	3.781.504	4.212.913	3.781.504	4.212.913
Ansvarlig lånekapital i alt	6.578.465	7.555.498	6.578.465	7.555.498

MedlemsMidler er Individuelle Særlige Bonushensættelser og en del af pensionskassens basiskapital. MedlemsMidler udbetales som et tillæg til pensionen eller ved udtrædelse af pensionskassen. Da MedlemsMidler er en del af basiskapitalen, kan den variere og helt bortfalde.

* MedlemsMidler 15 år stammer fra udlodning af egenkapital i forbindelse med omvalg i 2011 og 2012. MedlemsMidler 15 år bliver udbetalt over 15 år som et ugaranteret tillæg til pension.

** Dækning af tab skyldes, at nogle pensionsordninger ikke kan dække deres egne pensionspensættelser. MedlemsMidler og Kollektive Særlige Bonushensættelser er risikokapital og skal dække, hvis der opstår negative resultater, som medlemmerne ikke selv kan dække. Hvis beløbet er positivt, skyldes det, at nogle af de tidligere dækkede tab er betalt tilbage.

Anvendt regnskabspraksis

MedlemsMidler (Individuelle Særlige Bonushensættelser) er en del af basiskapitalen og er opgjort for hvert enkelt medlem. De er afsat til senere udbetaling til det enkelte medlem.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
19. Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter				
Pensionshensættelser pr. 1.1	142.152.941	127.567.915	142.152.941	127.567.915
Kollektivt bonuspotentiale primo	-20.887.120	-8.718.244	-20.887.120	-8.718.244
Akkumuleret værdiregulering primo	-4.277.263	-5.178.980	-4.277.263	-5.178.980
Retrospektive hensættelser pr. 1. 1	116.988.558	113.670.691	116.988.558	113.670.691
Medlemsbidrag	5.468.668	5.628.560	5.468.668	5.628.560
Rentetilskrivning	6.602.170	2.351.252	6.602.170	2.351.252
Pensionsydelse	-4.595.794	-4.761.753	-4.595.794	-4.761.753
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-38.094	-149.985	-38.094	-149.985
Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	-1.873	-42.967	-1.873	-42.967
Overførsel til markedsrente	2.235	1.434	2.235	1.434
Overførsel til medlemsMidler	-107.585	0	-107.585	0
Udlodning fra MedlemsMidler	315.475	291.326	315.475	291.326
Retrospektive hensættelser pr. 31.12.	124.633.761	116.988.558	124.633.761	116.988.558
Akkumuleret værdiregulering ultimo	1.916.341	4.277.263	1.916.341	4.277.263
Kollektivt bonuspotentiale ultimo	954.174	20.887.120	954.174	20.887.120
Pensionshensættelser i alt pr. 31.12.	127.504.276	142.152.941	127.504.276	142.152.941

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)

19. Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter (fortsat)

Pensionshensættelser fordelt på kontributionsgrupper

	Garanterede ydelser	Risiko- margen	Individuelt bonus- potentiale	Kollektivt bonus- potentiale
2022				
Rentegruppe RG1G1	13.709	38	14.213	3.406
Rentegruppe RG1G2	221.201	621	230.019	22.535
Rentegruppe RG1G3	1.591.755	6.103	1.691.331	107.745
Rentegruppe RG1G4	3.515.993	17.707	3.667.911	83.292
Rentegruppe RG1G5	3.940.643	32.047	5.243.258	-
Rentegruppe RG1G6	2.172.104	40.637	6.545.412	-
Rentegruppe RG1G7	319.976	24.996	4.286.837	-
Rentegruppe RG1G8	-80.621	11.107	2.201.852	-
Rentegruppe RG0	4.282	39	2.764	-
Rentegruppe RG1	126.166	658	10.727	1.756
Rentegruppe RG2	74.901	2.892	-	-
Rentegruppe RG3	393.833	13.855	-	-
Rentegruppe RG4	868.913	31.007	2.457	-
Risikogrube 1	-	-	-	54.517
Risikogrube 3	-	-	-	-
Risikogrube 4	-	-	-	2.021
Omkostningsgruppe 1	-	-	-	22.205
Rentegruppe A11	170.778	654	127.358	14.905
Rentegruppe A17	-1.296.096	202.473	40.843.281	-
Omkostningsgruppe OmkA	-	-	-	32.787
Risikogrube DødA	-	-	-	44.601
Risikogrube InvA	-	-	-	32.559
Rentegruppe H11	5.279.203	21.316	4.493.001	338.895
Rentegruppe H17	11.430.945	130.825	21.770.671	13.887
Omkostningsgruppe OmkH	-	-	-	17.216
Risikogrube DødH	-	-	-	15.236
Risikogrube InvH	-	-	-	84.721
Rentegruppe G	265	1	196	85
Rentegruppe B	8.442	103	12.545	1.873
Rentegruppe C	632.493	5.020	315.386	37.083
Rentegruppe D	1.417.856	59.228	14.283	-
Rentegruppe E	1.246.753	55.223	413	-
Rentegruppe F	1.181.383	45.385	849	-
Omkostningsgruppe OmkB	-	-	-	2.406
Omkostningsgruppe InvB	-	-	-	8.858
Rentegruppe PP RG	-2.069.432	7.951	3.200.007	-
Risikogrube PP_INV_DJØF	-	-	-	1.074
Risikogrube PP INV IDA	-	-	-	7.487
Risikogrube PP MIP DJØF	-	-	-	-
Risikogrube PP MIP A IDA	-	-	-	23
Omkostningsgruppe PP_OMK	-	-	-	3.000
Risikogrube MR DØD BP	-	-	-	-
Risikogrube MR DØD SUM	-	-	-	-
Rentegruppe MR GY	-	-	-	-
I alt	31.165.445	709.886	94.674.772	954.174

Ovenstående noteoplysninger er identiske for koncernen.

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)

19. Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter (fortsat)

Pensionshensættelser fordelt på kontributionsgrupper

	Garanterede ydelser	Risiko- margen	Individuelt bonus- potentiale	Kollektivt bonus- potentiale
2021				
Rentegruppe RG1G1	19.347	57	13.725	9.432
Rentegruppe RG1G2	295.363	964	221.771	119.186
Rentegruppe RG1G3	2.035.322	9.115	1.504.478	744.591
Rentegruppe RG1G4	4.446.121	25.760	2.890.820	1.404.966
Rentegruppe RG1G5	4.703.385	45.572	4.012.172	1.538.152
Rentegruppe RG1G6	2.692.495	57.844	5.354.278	1.399.616
Rentegruppe RG1G7	263.000	35.843	3.918.635	732.743
Rentegruppe RG1G8	-262.103	15.402	2.123.425	305.283
Rentegruppe RG1	171.634	1.192	2.044	17.686
Rentegruppe RG2	100.166	5.097	-	-
Rentegruppe RG3	476.344	21.997	-	-
Rentegruppe RG4	1.177.165	54.732	2.376	-
Risikogrube 1	-	-	-	32.376
Risikogrube 3	-	-	-	33.100
Risikogrube 4	-	-	-	1.381
Omkostningsgruppe 1	-	-	-	29.507
Rentegruppe A11	207.656	934	96.141	72.482
Rentegruppe A17	-1.288.840	277.744	36.617.285	6.187.037
Omkostningsgruppe OmkA	-	-	-	44.671
Risikogrube DødA	-	-	-	14.106
Risikogrube InvA	-	-	-	59.819
Rentegruppe H11	6.670.606	31.396	3.593.156	2.197.066
Rentegruppe H17	14.155.931	185.968	17.214.841	5.725.228
Omkostningsgruppe OmkH	-	-	-	21.921
Risikogrube DødH	-	-	-	24.991
Risikogrube InvH	-	-	-	4.838
Rentegruppe B	9.250	130	7.663	5.305
Rentegruppe C	867.715	6.991	91.152	105.976
Rentegruppe D	1.939.772	147.291	-	-
Rentegruppe E	1.634.686	94.198	2.060	-
Rentegruppe F	1.533.931	73.207	-	-
Omkostningsgruppe OmkB	-	-	-	3.325
Omkostningsgruppe InvB	-	-	-	13.493
Rentegruppe PP RG	-2.885.368	7.922	3.536.221	35.502
Risikogrube PP INV IDA	-	-	-	3.252
Risikogrube PP MIP DJØF	-	-	-	41
Risikogrube PP MIP A IDA	-	-	-	8
Risikogrube MR DØD BP	-	-	-	10
Risikogrube MR DØD SUM	-	-	-	30
Rentegruppe MR GY	644	-	-	-
I alt	38.964.222	1.099.356	81.202.243	20.887.120

Ovenstående noteoplysninger er identiske for koncernen.

Noter

19. Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter (fortsat)

Kontributionsgrupperne B, C, D, E, F har grundlagsrenter i intervallet 0 til 4,25 pct., har fælles risiko- og omkostningsgruppe og består af medlemmer på P+ Regulativ 1973, tidligere JØP Regulativ 1. Grundlagene kan ændres i henhold til vedtægten samt bestyrelsens retningslinjer.

Rentegrupperne A11, A17 og H11, H17 har grundlagsrenter på 0 pct. og består af medlemmer på P+ Regulativ 2007, tidligere JØP Regulativ 2. A og H har hver deres risiko- og omkostningsgruppe. Grundlagene kan ændres i henhold til vedtægten samt bestyrelsens retningslinjer.

Rentegrupperne 1, 2, 3 og 4 er medlemmerne på P+ Regulativ 1983, tidligere DIP Regulativ 1 og P+ Regulativ 1999, tidligere DIP Regulativ 2 med grundlagsrenter imellem 0 og 4,25 pct. Grundlagene kan ændres i henhold til pensionskassens vedtægt. Medlemmer på Regulativ 1 og 2 har samme risikogrupper.

Rentegrupperne RG1G1-8 er medlemmerne på P+ Regulativ 2011, tidligere DIP Regulativ 4, inddelt efter alder. Alle medlemmer har grundlagsrente på 0 - 0,5 pct. Grundlagene kan ændres i henhold til regulativerne. Medlemmer på Regulativ 3 og 4 har samme risikogrupper.

Rentegruppen PP_RG er for medlemmerne på P+ Regulativ 2019 med gennemsnitsrente. Alle medlemmer har grundlagsrente på -1 pct. Grundlagene kan ændres i henhold til regulativet. Medlemmer er inddelt i risikogrupper ud fra tilhørsforhold til Djøf eller IDA.

Grupperne MR DØD BP og MR DØD SUM er resultaterne på de tilhørende risikodækninger er inddelt efter dødsfaldsdækning og invaliditet relateret til P+ Livscyklus markedsrenteprodukt. Invalidegrupperne er inddelt ud fra tilhørsforhold til Djøf eller IDA. Gruppen MR GY vedrører hensættelsen til aktuelle børne- og invalidepensioner.

(fortsætter)

Noter

	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
19. Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter (fortsat)				
Afkastprocent for rentegrupper specificeres således:				
Rentegruppe RG1G1	-13,4%	14,8%	-13,4%	14,8%
Rentegruppe RG1G2	-13,3%	14,5%	-13,3%	14,5%
Rentegruppe RG1G3	-12,9%	14,4%	-12,9%	14,4%
Rentegruppe RG1G4	-12,7%	14,3%	-12,7%	14,3%
Rentegruppe RG1G5	-12,4%	14,2%	-12,4%	14,2%
Rentegruppe RG1G6	-12,2%	14,2%	-12,2%	14,2%
Rentegruppe RG1G7	-12,3%	14,2%	-12,3%	14,2%
Rentegruppe RG1G8	-12,1%	14,3%	-12,1%	14,3%
Rentegruppe RG1	-29,1%	-6,1%	-29,1%	-6,1%
Rentegruppe RG2	-30,5%	-6,2%	-30,5%	-6,2%
Rentegruppe RG3	-31,0%	-7,5%	-31,0%	-7,5%
Rentegruppe RG4	-22,7%	-5,7%	-22,7%	-5,7%
Rentegruppe A11	-12,8%	14,2%	-12,8%	14,2%
Rentegruppe A17	-12,1%	14,2%	-12,1%	14,2%
Rentegruppe H11	-12,9%	14,3%	-12,9%	14,3%
Rentegruppe H17	-12,4%	14,2%	-12,4%	14,2%
Rentegruppe B	-13,1%	14,8%	-13,1%	14,8%
Rentegruppe C	-12,4%	13,4%	-12,4%	13,4%
Rentegruppe D	-31,8%	-6,0%	-31,8%	-6,0%
Rentegruppe E	-28,1%	-6,1%	-28,1%	-6,1%
Rentegruppe F	-20,4%	-6,2%	-20,4%	-6,2%
Rentegruppe PP RG	-10,0%	12,4%	-10,0%	12,4%
Rentegruppe MR GY	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bonusgrad for rentegrupper specificeres således:				
Rentegruppe RG1G1	12,3%	28,7%	12,3%	28,7%
Rentegruppe RG1G2	5,1%	23,1%	5,1%	23,1%
Rentegruppe RG1G3	3,3%	21,0%	3,3%	21,0%
Rentegruppe RG1G4	1,2%	19,1%	1,2%	19,1%
Rentegruppe RG1G5	0,0%	17,6%	0,0%	17,6%
Rentegruppe RG1G6	0,0%	17,3%	0,0%	17,3%
Rentegruppe RG1G7	0,0%	17,4%	0,0%	17,4%
Rentegruppe RG1G8	0,0%	16,3%	0,0%	16,3%
Rentegruppe RG1	1,3%	13,2%	1,3%	13,2%
Rentegruppe RG2	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rentegruppe RG3	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rentegruppe RG4	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rentegruppe A11	5,0%	23,8%	5,0%	23,8%
Rentegruppe A17	0,0%	17,4%	0,0%	17,4%
Rentegruppe H11	3,5%	21,4%	3,5%	21,4%
Rentegruppe H17	0,0%	18,1%	0,0%	18,1%
Rentegruppe G	18,4%	0,0%	18,4%	0,0%
Rentegruppe B	8,9%	31,2%	8,9%	31,2%
Rentegruppe C	3,9%	11,8%	3,9%	11,8%
Rentegruppe D	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rentegruppe E	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rentegruppe F	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rentegruppe PP RG	0,0%	5,4%	0,0%	5,4%
Rentegruppe MR GY	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat	-10,3%	11,1%	-10,3%	11,1%
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat - markedsrente	-11,9%	14,1%	-11,9%	14,1%

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)

19. Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter (fortsat)

Omkostnings- og risikoresultat specificeres således:

2022	Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus	Årets forsikringsmæssige driftsomkostninger	Omkostningsresultat	Omkostningsresultat (i %)
Omkostningsgruppe OmkA	78.382	24.121	54.261	0,1%
Omkostningsgruppe OmkB	1.350	1.904	-554	0,0%
Omkostningsgruppe OmkH	20.415	8.081	12.334	0,0%
Omkostningsgruppe 1	29.796	14.097	15.699	0,0%
Omkostningsgruppe PP OMK	15.736	5.516	10.221	1,1%

	Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus (i %)
Risikogruppe DødA	32.945	0,1%
Risikogruppe DødB	-1.970	0,0%
Risikogruppe DødH	-7.570	0,0%
Risikogruppe InvA	-19.614	0,0%
Risikogruppe InvB	-3.027	0,0%
Risikogruppe InvH	80.592	0,2%
Risikogruppe 1	25.925	0,1%
Risikogruppe 2	-453	0,0%
Risikogruppe 3	-113.939	-0,3%
Risikogruppe 4	907	0,0%
Risikogruppe 5	-34	0,0%
Risikogruppe PP DØD	-226	0,0%
Risikogruppe PP INV DJØF	2.059	0,3%
Risikogruppe PP INV IDA	4.686	1,4%
Risikogruppe PP MIP DJØF	-818	-0,1%
Risikogruppe PP MIP IDA	-2.367	-0,7%
Risikogruppe PP MIP A DJØF	0	0,0%
Risikogruppe PP MIP A IDA	16	0,0%

(fortsætter)

Noter

(1.000 kr.)

19. Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter (fortsat)

Omkostnings- og risikoresultat specificeres således:

2021	Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus	Årets forsikringsmæssige driftsomkostninger	Omkostningsresultat	Omkostningsresultat (i %)
Omkostningsgruppe OmkA	31.563	14.174	17.389	0,0%
Omkostningsgruppe OmkB	80.179	23.815	56.365	0,2%
Omkostningsgruppe OmkH	1.385	1.855	-470	0,0%
Omkostningsgruppe 1	20.952	7.830	13.123	0,0%
Omkostningsgruppe PP OMK	15.906	4.176	11.730	3,1%

	Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus	Risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus (i %)
Risikogruppe DødA	24.150	0,1%
Risikogruppe DødB	10.141	0,1%
Risikogruppe DødH	62.673	0,1%
Risikogruppe InvA	-71.379	-0,2%
Risikogruppe InvB	1.897	0,0%
Risikogruppe InvH	25.045	0,1%
Risikogruppe 1	6.924	0,0%
Risikogruppe 2	-3.116	-0,1%
Risikogruppe 3	-14.591	0,0%
Risikogruppe 4	-965	0,0%
Risikogruppe 5	-1.034	0,0%
Risikogruppe PP DØD	-61	0,0%
Risikogruppe PP INV DJØF	-3.161	-0,8%
Risikogruppe PP INV IDA	1.822	0,5%
Risikogruppe PP MIP DJØF	-179	0,0%
Risikogruppe PP MIP IDA	-619	-0,2%
Risikogruppe PP MIP A DJØF	0	0,0%
Risikogruppe PP MIP A IDA	5	0,0%

(fortsætter)

Noter

19. Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter (fortsat)

Anvendt regnskabspraksis

Pensionshensættelserne er opgjort af pensionskassens ansvarshavende aktuar på baggrund af det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag.

Opgørelsen anvender forudsætninger om en række variable, heriblandt den fremtidige dødelighed, invaliditet, genkøb og omskrivning til fripolice. Disse er fastsat som bedste skøn.

Alle pensionskassens medlemmer er opdelt i kontributionsgrupper. Der opgøres et realiseret resultat for hver kontributionsgruppe, som samlet udgør medlemmernes andel af det realiserede resultat. Pensionskassen medlemmer er også opdelt i rente-, risiko- og administrationsgrupper.

Ved opgørelsen benyttes endvidere en diskonteringsrente med volatilitetsjustering, som er fastsat af EIOPA.

Pensionshensættelserne kan opdeles i garanterede ydelser, inkl. risikomargen, individuelle bonuspotentialer og kollektivt bonuspotentiale.

De garanterede ydelser er beregnet som nutidsværdien af de aktuelt garanterede ydelser tillagt nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration og med fradrag af nutidsværdien af de forventede fremtidige præmier.

Risikomargen er det beløb, som pensionskassen må forventes at skulle betale til en erhverver af pensionskassens bestand, for at denne vil påtage sig risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle bestanden afviger fra den opgjorte værdi. Risikomargen regnes ved brug af Cost-of-Capital-metoden defineret i Solvens II-reglerne.

Individuelle bonuspotentialer er forskellen mellem de retrospektive hensættelser og de garanterede ydelser. Individuelle bonuspotentialer kan ikke være negative.

Det kollektive bonuspotentiale er den del af medlemmernes bonusret, der ikke er indeholdt i de retrospektive hensættelser.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
20. Pensionshensættelser, markedsrenteprodukter				
Ændringen i hensættelser for P+ Livscyklus og P+ Bæredygtig kan specificeres således				
Bogført værdi pr. 1.1.	4.882	0	4.882	0
Årets ændring	670.185	4.882	670.185	4.882
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	675.067	4.882	675.066	4.882
Medlemsbidrag	745.905	5.777	745.905	5.777
Rentetilskrivning	-10.324	23	-10.324	23
Pensionsydelse	-13.858	0	-13.858	0
Administration	-1.860	-33	-1.860	-33
Overførsel til Medlemsmidler	-14.515	-108	-14.515	-108
Risikopræmier	-35.314	-93	-35.314	-93
Overført fra gennemsnitsrente	0	-684	0	-684
Udlodning fra basiskapital	151	0	151	0
Retrospektive hensættelser 31.12.	675.067	4.882	675.066	4.882
Akkumuleret værdiregulering ultimo	42.291	0	42.291	0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	717.358	4.882	717.358	4.882
Ændringen i hensættelser for P+ Vælger, P+ Obligationsmax og P+ Aktiemax kan specificeres således				
Bogført værdi pr. 1.1.	3.560.361	2.867.071	3.560.361	2.867.071
Årets ændring	-315.127	693.290	-315.127	693.290
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	3.245.234	3.560.361	3.245.234	3.560.361
Medlemsbidrag	237.485	441.226	237.485	441.226
Rentetilskrivning	-387.134	396.890	-387.134	396.890
Pensionsydelse	-162.520	-143.255	-162.520	-143.255
Administration	-830	-821	-830	-821
Overført fra gennemsnitsrente	-2.235	-750	-2.235	-750
Udlodning fra basiskapital	108	0	108	0
Retrospektive hensættelser 31.12.	3.245.234	3.560.361	3.245.234	3.560.361
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	3.245.234	3.560.361	3.245.234	3.560.361
Forrentning sker med P+' faktiske afkast efter pensionsafkastskat. Investeringsaktiverne for markedsrente udgør de samlede pensionshensættelser for markedsrenteprodukter.				
Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter i alt	3.962.592	3.565.243	3.962.592	3.565.243

(fortsætter)

Noter

20. Pensionshensættelser, markedsrenteprodukter (fortsat)

Fordeling af afkast og risiko

2022

År til pension	Andel af hensættelser	Afkast	Risiko
P+ Livscyklus			
Høj Risiko			
30 år (38 år)	1,06%	-15,61%	5,6
15 år	0,67%	-15,61%	5,6
5 år	0,00%	-13,63%	4,4
5 år efter	0,00%	-12,71%	3,8
Mellem Risiko			
30 år (38 år)	2,49%	-14,33%	4,8
15 år	2,77%	-14,33%	4,8
5 år	0,11%	-11,98%	3,4
5 år efter	0,00%	-11,28%	2,9
Lav Risiko			
30 år (38 år)	0,00%	-11,68%	3,2
15 år	0,00%	-11,68%	3,2
5 år	0,01%	-10,25%	2,3
5 år efter	0,00%	-9,74%	2,0
P+ Bæredygtig			
30 år (38 år)	0,10%	-13,82%	4,8
15 år	0,21%	-13,82%	4,8
5 år	0,01%	-11,39%	3,4
5 år efter	0,00%	-10,65%	3,0
P+ Aktiemax	17,08%	-15,60%	5,6
P+ Vælger	82,34%	-12,30%	3,5
P+ Obligationsmax	0,57%	-9,56%	1,9

(fortsætter)

Noter

20. Pensionshensættelser, markedsrenteprodukter (fortsat)

Fordeling af afkast og risiko

2021

År til pension	Andel af hensættelser	Afkast	Risiko
P+ Livscyklus			
Høj Risiko			
30 år (38 år)	0,00%	3,00%	5,6
15 år	0,00%	3,00%	5,6
5 år	0,00%	2,73%	4,2
5 år efter	0,00%	2,60%	3,5
Mellem Risiko			
30 år (38 år)	2,62%	2,83%	4,7
15 år	1,93%	2,83%	4,7
5 år	0,34%	2,49%	3,1
5 år efter	0,00%	2,38%	2,6
Lav Risiko			
30 år (38 år)	0,00%	2,44%	2,9
15 år	0,00%	2,44%	2,9
5 år	0,00%	2,20%	2,0
5 år efter	0,00%	2,12%	1,7
P+ Aktiemax	17,44%	22,12%	5,6
P+ Vælger	81,92%	14,18%	3,4
P+ Obligationsmax	0,64%	3,34%	1,6

Anvendt regnskabspraksis

Opgørelsen af markedsrenteprodukter foretages for hvert enkelt medlem som værdien af medlemmets aktiver. Medlemmets indestående forrentes med P+' faktiske afkast efter pensionsafkastskat og er således ikke tegnet med garanti baseret på en minimumsforrentning.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
21. Gæld til kreditinstitutter				
Forfaldstidspunkt for gæld til kreditinstitutter:				
Inden for 1 år	220.183	159.592	220.183	159.592
Inden for 5 år	0	0	0	0
Efter 5 år	0	0	0	0
I alt	220.183	159.592	220.183	159.592
Gæld i forbindelse med repo-forretninger	39.860	30.962	0	0

Anvendt regnskabspraksis

Gæld til kreditinstitutter omfatter blandt andet repo-forretninger. Repoforretninger er solgte værdipapirer, hvor der i forbindelse med salget samtidig er indgået aftale om tilbagekøb af værdipapiret på et senere aftalt tidspunkt. Værdipapiret forbliver i balancen. Modtagne beløb indregnes som gæld til erhververen og forrentes i henhold til den indgået repoaftale. Gæld i forbindelse med repo-forretninger måles til dagsværdi.

22. Anden gæld

Anden gæld	215.040	502.846	28.514	113.044
I alt	215.040	502.846	28.514	113.044

23. Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser

Aktiver til sikkerhed for pensionsmæssige hensættelser:	131.180.305	146.481.330	131.180.305	146.481.330
Prioritetsgæld med sikkerhed i ejendomme	234	47	0	0
Bogført værdi af ejendomme med pant	3.685.956	4.153.866	0	0
Investeringstilsagn afgivet til kapitalandele	17.650.992	17.011.605	17.650.992	17.011.605
Der er indgået en lejeaftale med PKA Ejendomme I/S vedrørende pensionskassens lokaler beliggende i Flintholm Company House, Dirch Passers Allé, 2000 Frederiksberg. Denne lejeaftale kan opsiges med 8 måneders varsel.				
Lejeforpligtelse Flintholm Company House	2.184	1.991	2.184	1.991

Anvendt regnskabspraksis

Der oplyses om eventualforpligtelser og andre forpligtende aftaler, som kan, men sandsynligvis ikke vil, kræve et træk på koncernens ressourcer. Endvidere oplyses om aktuelle forpligtelser, der ikke er indregnet, idet det ikke er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre træk på koncernens ressourcer.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
24. Basiskapital				
Egenkapital	1.655.895	1.889.393	1.655.895	1.889.393
Overskudskapital (MedlemsMidler)	6.578.465	7.555.498	6.578.465	7.555.498
Immaterielle aktiver	-26.630	-15.566	-26.630	-15.566
Basiskapital	8.207.730	9.429.325	8.207.730	9.429.325
Solvensmæssig opgørelse af pensionshensættelser				
ændring i garanterede ydelser	-792.915	0	-792.915	0
ændring i bonuspotentiale	1.745.748	0	1.745.748	0
ændring i risikomargen	3.969	0	3.969	0
Afstemningsreserve	956.802	0	956.802	0
Basiskapital i alt	9.164.532	9.429.325	9.164.532	9.429.325

Der er ingen sammenligningstal for 2021, da der for pensionshensættelser til solvensformål er anvendt stokatiske modeller fra 2022.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
25. Årets realiserede resultat				
Realiseret resultat kan specificeres således:				
Egenkapitalens andel	-192.222	192.934	-192.222	192.934
MedlemsMidler	-770.849	731.494	-770.849	731.494
Medlemmernes andel	-14.751.928	19.031.910	-14.751.928	19.031.910
Realiseret resultat i alt	-15.714.999	19.956.338	-15.714.999	19.956.338
Medlemmernes andel af realiseret resultat er anvendt til:				
Tilskrevet depoterne	9.723.499	3.927.237	9.723.499	3.927.237
Gruppereforsikringer	142.799	125.955	142.799	125.955
Risikoforrentning	98.974	425.364	98.974	425.364
Opbygning af særlige MedlemsMidler	122.102	111.286	122.102	111.286
Medlemmernes andel af årets institut PAL	-4.264.415	2.295.740	-4.264.415	2.295.740
Henlagt til kollektivt bonuspotentiale	-19.917.682	12.168.877	-19.917.682	12.168.877
Ændring i lån i individuelle bonuspotentialer	-539.926	-3.173	-539.926	-3.173
Tilbagebetaling af udlæg	-117.276	-19.377	-117.276	-19.377
Medlemmernes andel i alt	-14.751.925	19.031.909	-14.751.925	19.031.909
Årets resultat fremkommer således:				
Egenkapitalens andel af realiseret resultat	-192.222	192.934	-192.222	192.934
Risikoforrentning	19.799	83.313	19.799	83.313
Resultat fra Livscyklus	-295	0	-295	0
Regulering af udlæg	-25.062	-6.675	-25.062	-6.675
Udlodning	-6.193	0	-6.193	0
Genforsikringsresultat	57	-68	57	-68
Diverse	0	-64	0	-64
Årets resultat	-203.916	269.441	-203.916	269.441

Anvendt regnskabspraksis

Årets realiserede resultat fordeles i henhold til kontributionsbekendtgørelsen og pensionskassens anmeldelse til Finanstilsynet. Egenkapitalens og MedlemsMidlers andel af det realiserede resultat består af afkastet af egne aktiver efter skat.

Hvis en gruppes realiserede resultat (efter bonus) er negativt i et givent år, dækkes underskuddet først af gruppens kollektive bonuspotentialer, herefter af fortjenstmargenen, så af individuelle bonuspotentialer (kun for rentegrupper) og til sidst af egenkapitalen og MedlemsMidler. Dækkes et tab af egenkapitalen og MedlemsMidler, anmeldes det til Finanstilsynet, og beløbet indhentes i de efterfølgende regnskabsår.

Hvis en gruppes realiserede resultat (efter bonus) er positivt, indfries først udlæg fra Egenkapitalen og MedlemsMidler, herefter genopbygges individuelle bonuspotentialer (kun for rentegrupper), efterfølgende finansieres fortjenstmargenen, og til sidst overføres det resterende beløb til gruppens kollektive bonuspotentialer.

Noter

(1.000 kr.)	Koncern		Pensionskassen	
	2022	2021	2022	2021
26. Udlæg fra basiskapitalen, som forventes at kunne tilbageføres i efterfølgende regnskabsår				
Saldo pr. 1.1.	1.069.069	1.323.602	1.069.069	1.323.602
Overført fra medlemmer	-71.147	-352.280	-71.147	-352.280
Overført til medlemmer	114.154	97.746	114.154	97.746
Saldo pr. 31.12.	1.112.077	1.069.069	1.112.076	1.069.069
Udlæg fra basiskapitalen fordeles på:				
Egenkapitalens andel	175.105	165.521	175.105	165.521
MedlemsMidler 15 år	559.225	539.380	559.225	539.380
MedlemsMidler	377.746	364.168	377.746	364.168
Saldo pr. 31.12.	1.112.076	1.069.069	1.112.076	1.069.069
Udlæg fra basiskapitalen fordelt på kontributionsgrupper:				
Rentegruppe 2	15.545	15.476	15.545	15.476
Rentegruppe 3	217.633	195.340	217.633	195.340
Rentegruppe 4	52.661	65.843	52.661	65.843
Rentegruppe D	206.131	246.288	206.131	246.288
Rentegruppe E	271.197	273.644	271.197	273.644
Rentegruppe F	232.727	247.368	232.727	247.368
Risikogrube 2	17.189	16.736	17.189	16.736
Risikogrube 3	83.828	0	83.828	0
Risikogrube 5	1.014	981	1.014	981
Risikogrube DødA	0	0	0	0
Risikogrube DødB	7.588	5.610	7.588	5.610
Risikogrube DødH	0	0	0	0
Risikogrube InvA	0	0	0	0
Risikogrube InvH	0	0	0	0
Risikogrube PP DØD	809	584	809	584
Risikogrube PP INV DJØF	0	718	0	718
Risikogrube PP_MIP_DJØF	796	0	796	0
Risikogrube PP_MIP_IDA	2.852	481	2.852	481
Risikogrube MR_MIP_DJØF	2.104	0	2.104	0
Risikogrube MR_MIP_A_IDA	2	0	2	0
Saldo pr. 31.12.	1.112.076	1.069.069	1.112.076	1.069.069

I henhold til § 111 i Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser skal pensionskassen opgøre det forventede beløb, som kan tilbageføres til basiskapitalen (tidl. skyggekonto). Udlægget kan tilbageføres til basiskapitalen, hvis der opnås positive realiserede resultater i de kontributionsgrupper, som har udlæg. Hvis der opnås tilstrækkelige positive realiserede resultater, kan hele udlægget tilbageføres til basiskapitalen.

Forventningen til positive realiserede resultater i rentegrupperne med udlæg er afhængig af investeringsstrategien. Bestyrelsen har til hver en tid mulighed for at tilpasse investeringsstrategien for de kontributionsgrupper, som i dag har udlæg fra basiskapitalen.

Noter

(1.000 kr.)	Pensionskassen	
	2022	2021
27. Transaktioner med nærtstående parter		
Administrationsvederlag til koncernens ejendomsselskaber	875	805
Renter af mellemregning	0	256
Leje af grund	5.130	5.130
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	1.117	689
Udlån til tilknyttede virksomheder	1.087.432	1.017.664
Udlån til associerede virksomheder	0	2.995
Renter af udlån og tilgodehavender	24.321	18.858

Anvendt regnskabspraksis

Pensionskassen har transaktioner med tilknyttede, associerede og fællesledede virksomheder.

Pensionskassen løser fælles administrative opgaver for koncernens selskaber. Vederlaget er fastsat på omkostningsdækkende basis.

Der er endvidere indgået aftale om forrentning af udlån og mellemværender mellem pensionskassen og koncernens ejendomsselskaber på markedsbaserede vilkår.

Flere bestyrelsesmedlemmer har pensionsordninger i P+ i henhold til pensionskassens regulativer.

Informationer om løn og vederlag til bestyrelse og direktion fremgår af note 6.

Koncerninterne transaktioner

Til koncerninterne transaktioner regnes udlån til tilknyttede virksomheder, fælles administration og løbende mellemregning med dattervirksomheder. Et eventuelt kortfristet mellemværende mellem koncernens virksomheder udlignes løbende.

Tilknyttede ejendomsvirksomheders andel af omkostningerne er i henhold til administrationsaftale opgjort på omkostningsdækkende basis.

Udlån til tilknyttede virksomheder måles efter første indregning til dagsværdi. Forrentning af udlån finder sted på markedsvilkår.

Noter

(1.000 kr.)

28. Specifikation af aktiver og deres afkast til markedsværdi

	Markedsværdi		Afkast før pensionsafkastskat og selskabsskat
	Primo	Ultimo	
Grunde og bygninger	14.563.496	14.021.671	-0,3%
Noterede kapitalandele	45.005.127	35.487.273	-15,6%
Unoterede kapitalandele	25.472.110	26.952.692	6,4%
Kapitalandele i alt	70.477.237	62.439.965	-7,6%
Stats- og realkreditobligationer	37.780.834	25.902.835	-12,6%
Indeksobligationer	753.676	712.165	-0,8%
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	26.211.598	27.443.647	-2,4%
Udlån m.v.	1.020.961	1.087.347	2,3%
Obligationer og udlån i alt	65.767.069	55.145.994	-7,9%
Øvrige investeringsaktiver	-122.525	-38.058	
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	3.347.426	688.173	

MARKEDSRENTE	Markedsværdi		Afkast før pensionsafkastskat og selskabsskat
	Primo	Ultimo	
Pensionskassen			
Grunde og bygninger	353.788	422.009	-0,3%
Noterede kapitalandele	1.205.009	1.208.787	-15,6%
Unoterede kapitalandele	618.789	811.062	6,4%
Kapitalandele i alt	1.823.798	2.019.849	-8,1%
Stats- og realkreditobligationer	760.002	598.380	-13,1%
Indeksobligationer	15.794	17.272	-0,8%
Kreditobligationer og emerging markets obligationer	597.427	772.523	-3,2%
Udlån mv.	24.802	32.726	2,3%
Obligationer og udlån i alt	1.398.025	1.420.902	-7,9%
Øvrige investeringsaktiver	-2.489	426	
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	-3.515	-23.376	

Specifikationen er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse § 96 og kan ikke umiddelbart afstemmes med regnskabets tal. Afkast er beregnet som tidsvægtet afkast.

Værdien af valutaafdækningsinstrumenter indgår i posten "Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser".

Note 29. Risikoplysninger

Bestyrelsen udstikker de overordnede retningslinjer for risikostyringsmiljøet, og den daglige risikostyring af pensionskassen varetages af pensionskassens administration med udgangspunkt i de retningslinjer, som bestyrelsen har vedtaget. Der foretages dagligt opgørelse af årets afkast, pensionskassens aktiver og passiver samt pensionskassens risici. Rapportering og overvågning af risici er to essentielle opgaver, som pensionskassens administration udfører for at understøtte bestyrelsens arbejde.

Pensionskassens risikofunktion repræsenteres af risikokomiteén, der har pensionskassens CRO som formand og pensionskassens direktør, finansdirektør, investeringsdirektør og ansvarshavende aktuar som faste medlemmer. Risikokomiteén behandler operationelle, forsikringsmæssige og finansielle risici.

Pensionskassen benytter egenudviklet software til at beregne pensionskassens solvenskapitalkrav og benytter en kombination af ekstern og egenudviklet software til at kvantificere og rapportere risici på investeringsporteføljen.

Bestyrelsen udarbejder årligt sin egen, årlige vurdering af risiko og solvens (ORSA-rapporten) til Finanstilsynet. I rapporten kortlægges pensionskassens samlede risikobillede.

De risici, som pensionskassen er eksponeret for, kan opdeles i fem hovedkategorier: markedsrisici, modpartsrisici, livsforsikringsrisici, operationelle risici og øvrige risici.

Markedsrisic er risikoen for, at aktivernes og passivernes værdi ændres som følge af bevægelser på de finansielle markeder, det være sig på både kapital-, rente-, valuta- og kreditmarkeder. Markedsværdiopgørelsen af pensionskassens hensættelser er følsomme over for bevægelser på de danske og europæiske rentemarkeder.

Modpartsrisici er risikoen for, at pensionskassens modparter på især finansielle instrumenter går

konkurs og som følge heraf ikke kan leve op til deres forpligtelser. Pensionskassen afdækker denne risiko ved at forlange sikkerhedsstillelse for store udestående fordringer.

Livsforsikringsrisici er risikoen for, at pensionskassens estimer for levetid og invaliditet undervurderer den fremtidige udvikling i medlemmernes levetid og invaliderisiko. I det individuelle solvensbehov skal pensionskassen hensætte kapital til at imødegå en eventuel fremtidig ugunstig udvikling i medlemmernes levetid og invaliditetsmønster. Der findes p.t. ikke noget effektivt marked til at afdekke denne risiko.

Operationelle risici er bl.a. risikoen for, at menneskelige og tekniske fejl kan opstå i pensionskassens processer. Pensionskassen søger at minimere denne risiko ved at have effektive systemer og forretnings- og arbejdsgange. IT-risici fylder mere og mere, og cyberangreb er blevet hverdag i dansk erhvervsliv. I takt med at pensionskassen anvender nye teknologier til at optimere processer og arbejdsgange og deler flere data med samarbejdspartnere, får cyberkriminelle også flere veje ind til pensionskassens kritiske data. Pensionskassen arbejder løbende med IT-governance for at stå bedst rustet og forberedt på at håndtere eventuelle cyberangreb.

Øvrige risici er alle andre risici, som typisk er svære at kvantificere med et kapitalkrav. Det kunne fx være risici, der opstår ved ændret politisk klima, skattesystem, omdømmetab eller overenskomstaftaler.

Bestyrelsens vurdering er, at de risici, som pensionskassen er eksponeret for, er acceptable.

I ledelsesberetningens afsnit om Risici og kapitalforhold er pensionskassens politikker samt styring af pensionskassens risici yderligere specificeret.

Forklarende tekst til nøgletal

Afkastnøgletal (N1-N3)

Afkastnøgletallene viser pensionskassens afkast på investeringerne af aktiverne efter afholdelse af investeringsomkostninger og giver derfor et mål for det investeringsafkast, der er til rådighed for medlemmerne og egenkapitalen.

Afkastnøgletallene er beregnet som pengevægtet afkast, som udtrykker den faktiske forrentning (relative værditilvækst), som er opnået i perioden, inklusive afkastet på nettoindbetalingerne i perioden. Det pengevægtede afkast beregnes som det opnåede afkast i kroner over perioden i forhold til den gennemsnitligt investerede kapital, hvor der tages hensyn til den tidsmæssige placering af ind- og udbetalinger i perioden.

Afkast relateret til gennemsnitsrente-produkter (N1)

Afkastnøgletallet viser afkastet før pensionsafkast skat i forhold til den gennemsnitlige forsikringsmæssige hensættelse for gennemsnitsrenteprodukter. Nøgletal er efter alle omkostninger.

Afkast relateret til markedsrenteprodukter (N2)

Afkastnøgletallet viser afkastet før pensionsafkastskat i forhold til den gennemsnitlige forsikringsmæssige hensættelse for markedsrenteprodukter. Nøgletal er efter alle omkostninger.

Risiko på markedsrenteprodukter (N3)

Alle markedsrenteprodukter skal risikomærkes med et risikotal mellem 1 og 7. Risikotallet kan anvendes til sammenligning af risikoen med andre markedsrenteprodukter. Nøgletal er efter alle omkostninger.

Omkostnings- og resultatnøgletal (N4 – N5)

Omkostningsnøgletallene viser pensionskassens afholdte omkostninger til administration.

Omkostningsprocent af hensættelser (N4)

Omkostningsnøgletallet viser omkostningerne målt i forhold til summen af de forsikringsmæssige hensættelser. Herved vises, hvor meget

pensionskassens forrentningsevne ville blive nedsat, hvis afkastet var den eneste kilde til omkostningsdækning.

Omkostninger pr. medlem (N5)

Omkostningsnøgletallet viser det bidrag til omkostninger, som hvert medlem ville betale, hvis omkostningerne blev fordelt ligeligt blandt dem.

Forrentningsnøgletal (N6 – N7)

Forrentningsnøgletallene vedrører den forrentning (afkast i forhold til kapitalandel), som pensionskassens medlemmer og kapitalindskydere, herunder egenkapitalen, har opnået.

Forrentningsnøgletallene er - som afkastnøgletallene - beregnet som pengevægtede afkast.

Egenkapitalforrentning efter skat (N6)

Nøgletallet viser årets resultat efter skat i forhold til den gennemsnitlige egenkapital.

Forrentning af overskudskapital efter skat (N7)

Nøgletallet viser årets afkast til MedlemsMidler og de særlige bonushensættelser sat i forhold til den gennemsnitlige markedsværdi.

Ordliste

Akkumuleret værdiregulering

er forskellen mellem pensionsberegninger i alt og retrospektive beregninger efter, kollektivt bonuspotentiale er fratrukket.

Associerede virksomheder

er virksomheder, hvori pensionskassen ejer mellem 20 og 50 pct. af selskabskapitalen, men ikke har bestemmende indflydelse samt fællesledede virksomheder.

Basiskapital

er kapital, der skal dække i det tilfælde, at beregningerne til pensionsordningerne vokser mere end de tilsvarende aktiver. I pensionskassen består basiskapitalen af pensionskassens egenkapital, kollektive særlige bonusberegninger og individuelle særlige bonusberegninger (MedlemsMidler og MedlemsMidler (15 år)). Basiskapitalen skal som minimum være af samme størrelse som pensionskassens solvenskapitalkrav.

Bonus

er en fordeling af det eventuelle overskud, der fremkommer ved et bedre faktisk forløb end forudsat ved beregning af grundlagsrenten af grundlagspensionen. Bonus, der er opsparet i det kollektive bonuspotentiale, fordeles til medlemmerne via bonusplanerne, som fastsættes af bestyrelsen og anmeldes til Finanstilsynet.

Dagsværdi

er et udtryk for det beløb, hvormed eksempelvis et aktiv kan sælges på et velfungerende marked – en dagsværdi er med andre ord et udtryk for en opgørelse af et aktivs salgsværdi.

Depotrente

er den rente, som medlemmer, der har en pension med gennemsnitsrente, får forrentet deres depot med. Depotrente fastsættes årligt på baggrund af de foregående års faktiske afkast og pensionskassens økonomi, herunder rentegruppernes bonusgrad, som er det kollektive bonuspotentiale i forhold til depotterne.

Medlemmer på samme ordning får altid samme forrentning, mens der kan være forskel i forrentningen på de forskellige ordninger. Baggrunden for denne forskel ligger bl.a. i den forskellige risiko, der er forbundet med pensionstilsagnene på de forskellige ordninger.

Eventualaktiver

er et muligt aktiv, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer en eller flere usikre begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol.

Eventualforpligtelser

er forpligtelser, hvor forpligtelsens størrelse ikke kan måles med tilstrækkelig pålidelighed, og det er tvivlsomt, om forpligtelsen vil medføre fremtidig betaling.

Garanterede ydelser

er nutidsværdien af de ydelser, der er beregnet på baggrund af en forsikringstagers grundlagspension (garanteret eller betinget) eller en part i en investeringskontrakt samt nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af kontrakten med fradrag af nutidsværdien af de aftalte fremtidige præmier. Garanterede ydelser opgøres under hensyn til forsikringstagerens eller kontraktpartens udnyttelse af optioner som tilbagekøb eller præmieophør.

Gennemsnitsrente

er den rente i et gennemsnitsrenteprodukt, medlemmerne får i afkast i form af en depotrente. Afkastet af investeringerne fordeles jævnt ud over tid og mellem medlemmerne. I år med høje afkast lægger vi til side i en fælleskasse til år med lave eller negative afkast. Det giver medlemmerne en stabil rente uden store udsving.

Grundlagsrente

er den rente, som indgår i det tekniske grundlag, og som pensionerne beregnes ud fra. Finanstilsynet fastsætter den maksimale grundlagsrente, der må anvendes.

Grundkapital

er den del af egenkapitalen, der primært anvendes til dækning af det lovpligtige solvensmargenkrav.

Hensættelser

er forpligtelser påtaget enten i regnskabsåret eller tidligere år, hvor forpligtelsens størrelse eller betalingstidspunktet endnu ikke er kendt.

Individuelle bonuspotentialer

er den del af værdien af forsikringstagernes bonusret, der er indeholdt i de retrospektive hensættelser.

Investeringsaktiver

er pensionskassens investeringer i ejendomme, obligationer og værdipapirer.

Kapitalandele

er andele af selskabskapitaler, fx aktier og anparter.

Kollektivt bonuspotentiale

er midler, der er afsat til bonus, men som endnu ikke er fordelt til de enkelte medlemmer.

Koncernregnskab

er et fælles regnskab, der viser pensionskassens og dattervirksomhedernes samlede aktiviteter.

Livscyklus

er en markedsrentepension, hvor din samlede risiko bliver tilpasset alt efter, hvor langt der er til din pensionsalder. Forrentningen af din opsparing afhænger af, hvilken risiko pengene investeres med.

Markedsrenteprodukt

er et produkt, hvor de penge, du indbetaler til pensionen, bliver forrentet med det afkast, der til enhver tid kan opnås ved investeringer på de finansielle markeder. Derfor svinger værdien af pensionsordningen med op- og nedturene på de finansielle markeder. Det påvirker også de beløb, medlemmerne får udbetalt.

MedlemsMidler

er en del af basiskapitalen og står som sikkerhed for pensionskassens forpligtelser. Ved udbetaling af livslang alderspension udbetales et ugaranteret tillæg til den livsvarige alderspension.

Overskudskapital

er bonusforpligtelser, der opfylder kriterierne for at kunne medregnes i kapitalgrundlaget i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opgørelse af kapitalgrundlag.

Pensionsafkastskat – individuel PAL

er en skat af forrentning af medlemmernes depoter, MedlemsMidler og særlige bonushensættelser. Individuel PAL er fradragsberettiget i pensionskassens institut-PAL.

Pensionsafkastskat – institut-PAL

er en skat på pensionskassens afkast af afgiftspligtige aktiver.

Pensionsmæssige hensættelser

er aktuarens samlede opgørelse af pensionskassens forpligtelser over for medlemmerne.

Pensionsteknisk resultat

angiver summen af indtægter og udgifter vedrørende pensionsvirksomhed med tillæg af en beregnet forrentning af de gennemsnitlige pensionsmæssige hensættelser (fastsættes ud fra en forholdsmæssig fordeling af årets investeringsafkast på henholdsvis egenkapital og pensionsmæssige hensættelser).

Repo-forretning

er udlån af obligationer til fordel for et lån, hvor rente og termin aftales på indgåelsestidspunktet.

Retrospektiv hensættelse

er indbetalte medlemsbidrag med fradrag af udbetalte ydelser, betaling af omkostninger, regulering for risiko og med tillæg af tilskrevet rente mv.

Risikomargen

er det beløb, som virksomheden forventeligt skal betale en anden forsikringsvirksomhed for, at denne vil overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle virksomhedens bestand af pensionsansættelser afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme.

Risikooverskud

er det overskud, som fremkommer ved, at der i årets løb konstateres færre pensionstilfælde end forudsat i det tekniske grundlag.

Sikkerhedsstillelser

kan fx bestå i en bankgaranti eller pantsætning af et aktiv. Sikkerhedsstillelser skal anføres i en note til regnskabet til oplysning for blandt andre eventuelle kreditgivere.

Tilknyttede virksomheder

er virksomheder, hvori pensionskassen har bestemmende indflydelse.

Udlæg fra basiskapitalen

er det forventede beløb, som kan tilbageføres til basiskapitalen (tidl. skyggekonto), hvis der opnås positive realiserede resultater i de kontributionsgrupper, som har udlæg.

ÅOK

står for årlige omkostninger i kroner. I opgørelsen af ÅOK indgår både direkte og indirekte omkostninger opgjort efter branchestandarden.

ÅOP

står for årlige omkostninger i procent. ÅOP måles som ÅOK i procent af medlemmernes depoter.

P+

Pensionskassen for Akademikere
Dirch Passers Allé 76
2000 Frederiksberg

www.pplus.dk
kontakt@pplus.dk
+45 3818 8700
CVR-nr. 19676889

Ansvarlig pension til dem,
der former Danmark